

BUDAPEST FŐVÁROS XIII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
EGYESÍTETT ÓVODA

NAPSUGÁR TAGÓVODÁJÁNAK
A HELYI NEVELÉSI PROGRAMRA ÉPÜLŐ GYAKORLATI
ÚTMUTATÓJA

Készítette:

Napsugár Tagóvoda nevelőtestülete

Módosítva: 2024.

TARTALOMJEGYZÉK

1. HELYZETKÉP	3
A Tagóvoda rövid bemutatása	3
Az intézmény adatai	4
2. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	5
Nevelésfilozófiánk	5
Gyermekeképünk	6
Óvodaképünk	6
Pedagógiai elveink	7
Nevelési célunk	7
3. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	8
Az óvodai nevelés általános feladatai	8
Az egészséges életmód alakítása	9
Az érzelmi, erkölcsi, értékorientált nevelés és a szocializáció biztosítása	16
Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	20
Az anyanyelvi kommunikációs nevelés	20
Értelmi fejlesztés és nevelés	22
4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	24
Személyi feltételek	24
Tárgyi feltételek	24
A program végrehajtásához szükséges, a nevelő munkát segítő eszközök, felszerelések	26
Az óvodai élet megszervezése	26
Hetirend	27
Napirend	28
Hagyományok és ünnepek	29
Az óvoda kapcsolatrendszere	30
Az óvoda és a család kapcsolata	30
Kapcsolat a társintézményekkel	31
Kapcsolat a közművelődési intézményekkel	31
5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	32
A játék	32
Munkajellegű tevékenységek	35
A tevékenységekben megvalósuló tanulás	38
Művészeti nevelés	40
Mozgás, edzés, szervezett mozgás	44
A külső világ tevékeny megismerésére nevelés	47
6. INTEGRÁCIÓ	51
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése, részképesség-zavarok	51
Sajátos nevelési igényű gyermekek	53
Sérülés specifikus feladatok szakfejlesztéssel	54
Az integrált óvodai nevelés előnyei	55
Nemzeti, etnikai, kisebbségi feladatok	56
Multikulturális (interkulturális) nevelés	57
Tehetséggondozás	58
7. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK	59
8. AZ ÓVODÁBA LÉPÉS, ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI	62
9. PEDAGÓGIAI DOKUMENTÁCIÓ	65
Pedagógiai szakmai munka tervezése	65
A mérés-értékelés folyamata és dokumentációja	66
10. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉS	67

„Az a mód, ahogyan egy társadalom a gyerekeket kezeli, nemcsak törődésének és együttműködésének fokát jelzi, hanem jól tükrözi az adott társadalom igazságérzetét, jövő iránti elkötelezettségét, valamint azt is, mennyire fontos számára az eljövendő generációk emberi feltételeinek javítása.”

(Javier Peres de Cuellar ENSZ főtitkár)

1. Helyzetkép

A Napsugár Tagóvoda rövid bemutatása:

A napsugár meleget, fényt, szeretetet jelképez, amely testületünk gyerekek iránti hozzáállását is jól jellemzi. A következő aprócska idézetet választottuk, mottónknak, mely óvodánk szellemiségét is kifejezi:

*„Nincs két egyforma gyémánt,
Mindegyikben más a szépség.
Nincs két egyforma gyermek,
Mindegyikben más az érték.”*

Óvodánk Angyalföld szívében, Újlipótváros központjában, a Duna és a Szent István park közelében, a RAM központ szomszédságában, a Thurzó utcában, távol a forgalom zajától, egy zsákutcás, parkos területen található. Két hatalmas, a XXI. század követelményeihez igazodó, az EU. szabványoknak megfelelő, jól felszerelt udvarral rendelkezünk. Ezek mind a gyermekek levegőzését, mind a mozgásigényük kielégítését kiválóan szolgálják. A modern emeletes épületben, 5 vegyes életkorú, csoport működik családias légkörben, melyekben együtt tevékenykedhetnek a kisebbek a nagyobbakkal, együtt játszhatnak és tölthetik el mindennapjaikat akár a testvér gyermekek is. A földszinten a Napraforgó és a Százszorszép csoport, az emeleten a Süni, Méhecske és a Katica csoport várja szeretettel a gyermekeket. A hozzánk járó gyermekekkel 10 fő jól képzett, nyitott, az óvodánk értékeit megtartó, de megújulásra kész óvodapedagógus foglalkozik. Ennek biztosítéka, hogy testületünkben egyaránt megtalálhatóak az évek során bizonyított, tapasztalt kollégák, és a friss, fiatal, az új szemléletekre fogékony óvodapedagógusok is. Munkánkat 6 fő teljes állású óvodai dajka segíti. A sikeres nevelőmunkánkat 1 fő pedagógiai asszisztens, 1 fő fejlesztőpedagógus, 1 fő logopédus, 1 fő gyermekpszichológus, 1 fő konduktor, 1 fő konyhai dajka és 1 kertész is támogatja. Óvodánk akadálymentesített, mozgássérültek számára kialakított mosdóval is rendelkezünk. Óvodánk biztonságát kódos be- és kiléptető rendszer, illetve biztonsági kamera, tűzjelző és riasztó rendszer garantálja.

Az intézmény adatai

Az intézmény neve: Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat Egyesített Óvoda
Cím: 1134 Budapest, Angyalföldi út 1.

Telefon/fax: +36 (1) 340-29-88
E-mail: egyesitettovoda@bp13.hu

Az intézmény fenntartója: Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat
Címe: 1139 Budapest, Béke tér 1.

A tagóvoda neve: Napsugár Tagóvoda
Cím: 1133 Budapest, Thurzó u. 6.
Telefon: +36 (1) 3499 – 195
E-mail: napsugar@ovoda.bp13.hu

Az Egyesített Óvoda világnézeti nevelés tekintetében semleges, egyetlen vallás vagy világnézet mellett sem elkötelezett.

Tiszteletben tartja a szülőknek azt a jogát, hogy gyermekük vallási és világnézeti meggyőződésüknek megfelelő nevelésben részesülhessenek. Egyházi jogi személy a hit- és vallásoktatást az óvodában a szülők igénye alapján szervezheti, elkülönülve az óvodai foglalkozásoktól, az óvodai életrendet figyelembe véve [többszörösen módosított 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról (továbbiakban Kt.) 4. §].

Ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások (Kt. 114. §):

- a gyerekek óvodai nevelése, a gyerekek napközbeni ellátása
- óvodai foglalkozások
- logopédiai, dyslexia megelőző foglalkozások
- a sajátos nevelési igényű gyerekek felzárkóztató foglalkozásai
- a gyerekek rendszeres egészségügyi felügyelete
- az óvoda létesítményeinek és eszközeinek használata a fenti szolgáltatások igénybevételéhez
- a kiemelkedő képességű gyermekeknek lehetőségük van a „Ficánkoló” (mozgásfejlesztés) és „Bagolyvár” (matematikai játékok) tehetségműhelyben részt venni az egyéni fejlődés nyomán követési lapok értékei, illetve a csoportos pedagógusok ajánlásai alapján, fejlesztésüket saját pedagógusaink végzik
- érdeklődő és aktivitást mutató gyermekek számára három egyéb műhelyt is működtetünk, saját pedagógusaink közreműködésével: néptánc, gyermekjóga és Színvarázs/kreatív műhely

Egyéb szolgáltatások:

Az óvodát fenntartó önkormányzat – évenként döntést hozva, meghatározott módon – többféle, a XIII. kerületi Önkormányzat által finanszírozott, a felhasználók számára térítésmentes lehetőséget biztosít a gyermekek fejlődésének további elősegítése érdekében:

- normál IQ-övezetbe tartozó, korrekciós beavatkozást igénylő (részképesség-egyenségeikkel küzdő) gyermekek fejlesztő támogatása
- az egészséges életmód, az edzettség elősegítése érdekében biztosított sporttevékenységek felkínálása a kerületünkben működő sportlétesítményekben (úszás, labdás torna és francia torna).
- Nevelési évenként - mérlegelve a szülői igényeket - **önköltséges szolgáltatásokkal**

lehetőség nyílik olyan egyéb tanfolyamok szervezésére is, amelyek beilleszthetők az óvoda pedagógiai célkitűzéseibe. Ezeket az óvoda nevelési idején túl, a délutáni órákban térítés ellenében tesszük lehetővé.

A Napsugár Tagóvoda önköltséges szolgáltatásai:

A Napsugár tagóvodában az önköltséges szolgáltatások kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- az önköltséges szolgáltatás tartalma, jellege és minősége az óvodás korosztály számára megfelelő legyen
- az önköltséges szolgáltatást tartó személy speciális végzettséggel is rendelkezzen az óvodás korosztályra
- az önköltséges szolgáltatás csak a délutáni időszakban (15 45 h -1645 h) vehető igénybe
- a Napsugár Tagóvodában, naponta egyféle önköltséges szolgáltatáson való részvételre van lehetőség
- az önköltséges szolgáltatásokat csak középsős korosztálytól (4,5 -5 éves kortól) szervezzük
- az önköltséges szolgáltatásokat megfelelő létszámú jelentkezés esetén szervezzük meg (minimum 8-10 fő)

A Napsugár Tagóvoda által előnyben részesített önköltséges szolgáltatások

- Testneveléssel, sporttal összefüggő foglalkozások
 - „*ovis foci*” / az óvodás korosztályra specializálódott szakedző irányításával
 - *sakk* / az óvodás korosztály számára kidolgozott módszer alapján
 - *ovi- rocky*/ az óvodás korosztályra specializálódott szakedző irányításával
- Idegen nyelvi neveléssel összefüggő foglalkozások
 - az óvodás korosztályra specializálódott pedagógus vezetésével

A foglalkozások kellő létszámú jelentkezés esetén indulnak, melyet minden nevelési év elején felmérünk.

Miért tartjuk fontosnak ezeket a szempontokat?

Véleményünk szerint, a mindenkori óvodásainkra értéként kell tekinteni (mint a „gyémántokra”), mivel minden gyermekben más, más érték lakozik, amit óvodánk mottójának kiválasztásakor is megfogalmaztunk. Ezért a fenti szempontokat figyelembe véve, csak a változatos, a jó színvonalú és a számukra megfelelő tevékenységeket szervezzük meg önköltséges szolgáltatás formájában.

2. Gyermekkép, Óvodakép

Nevelésfilozófiánk

Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelmekben gazdag környezetben az egyéni érdeklődésre alapozva támogatjuk a gyermekek fejlődését. Az ételallergiás gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő étkezést. Arra törekszünk, hogy a gyermekek egyéni készségei, képességei kibontakozhassanak, érzelmileg, erkölcsileg és értelmileg gazdagodjanak. A sokféleség gazdagítja a közösséget, az inkluzív-, az integrált-, a multikulturális nevelést támogató szemléletet képviseljük.

A Napsugár Tagóvodában arra törekszünk, hogy családi légkört teremtsünk, és ezt sugározza az óvoda atmoszférája is. Meglátásunk szerint, a gyermekeknek ilyen közegben jobban fejlődnek érzelmeik, szociális, értelmi képességeik és komplexebb személyiséggé formálódnak.

A vegyes korosztályú (3-7 éves) csoportokban történő nevelés tapasztalatai alapján elmondhatjuk, hogy ez a családi közeg egyaránt hasznos a testvér nélküli, akár a testvérel, testvérekkel együtt nevelkedő gyermekeknek is.

Óvodánkban középpontba állítjuk a gyermeki tevékenységre épülő nevelést, és ezt az elvet az egész nevelési folyamatban kiemelten kezeljük. A gyermekeket közösségünkben tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi. Tiszteletben tartjuk a családok belső szokásait, ügyeit és titoktartásról biztosítjuk a szülőket.

Gyermekképünk

A kisgyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a kisgyermekeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

Az óvodáskorú gyermek aktív befogadója a világnak. Kíváncsi, érdeklődő az őt körülvevő világ és a társai iránt. Felfedez, kérdez, felel, megfigyel, kipróbál, és folyamatosan tapasztal.

Óvodaképünk

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Az óvoda funkciói:

Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását. Az óvodai nevelés gyermekközpontú.

Gondoskodunk:

- az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges tárgyi és személyi környezetről
- a gyermeki szükségletek kielégítéséről
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor specifikus alakításáról

- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető szabad játékról
- az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítéséről, a kompetenciák kialakításáról.

Pedagógiai elveink

A Napsugár Tagóvodában valljuk, hogy az esztétikus megjelenést, kulturált beszédstílust, a minden irányba megnyilvánuló udvariassági formák használatát, valamint ezek értéként való elfogadásához, az egyik legfontosabb pedagógiai elv, a példamutatás, példaadás. A példaadás, példamutatás által a gyerekek számára az üres szavaknál kézzelfoghatóbbá, befogadhatóbbá válnak ezek az értékek. Nevelőmunkánkat áthatja a gyermekek egyéni különbségének tiszteletben tartása, a szereteten, az őszinte érdeklődésen és elfogadáson alapuló magatartás, tolerancia. Igyekszünk lehetőségeket biztosítani a nemzeti és etnikai kisebbségek önazonosság őrzésében, ápolásában, erősítésében és átörökítésében.

Nevelési célunk

A Napsugár Tagóvoda sajátos nevelési céljai:

Szeretetteljes, családi légkörben a szabadjáték lehetőségének biztosításával a gyermekek

harmonikus személyiséggé alakítása, fejlesztése a családi nevelés kiegészítéseként, a családdal együttműködve.

Játékos, komplex tevékenységeken keresztül olyan képességek fejlesztése, amelyek az iskolakezdésre alkalmassá teszik a gyermekeket.

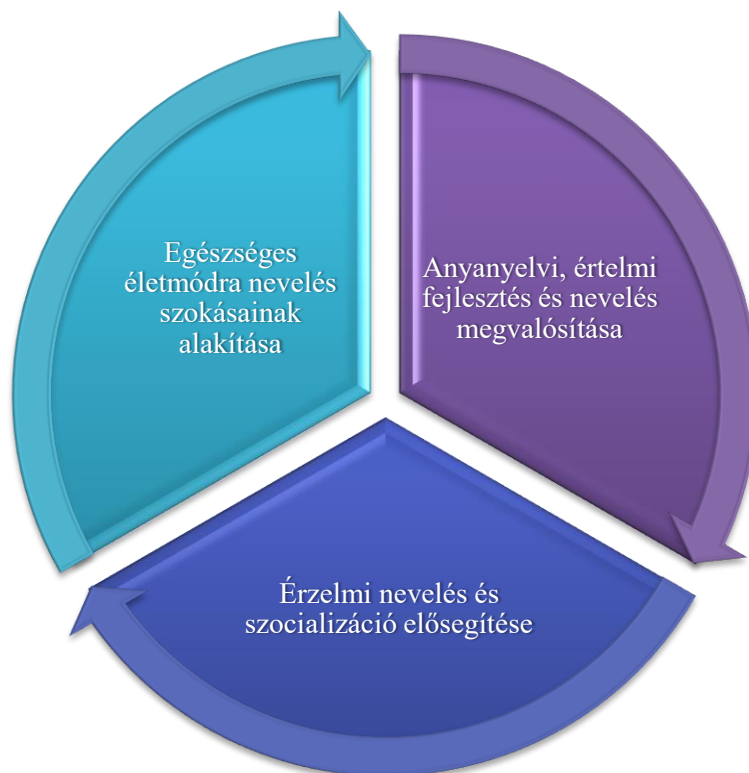
Környezetük, az őket körülvevő világ sokoldalú megismertetésével tájékozott, magabiztos, önálló, egészséges, az élet szépségeire fogékony gyermekek nevelése.

Óvodánkban sokszor tapasztaljuk, hogy a hozzánk járó gyerekek között jelen vannak az átlagosnál jobb képességű, a „tehetség csírájával” rendelkező gyermekek is.

Célunk:

- felismerni a tehetség jeleit, a tehetség csírákkal rendelkező gyerekeknél
- ezekre összpontosítva, az óvodai nevelés keretein belül, lehetőségeinkhez mérten maximálisan támogatni további fejlődésüket.
- az óvodán kívüli speciális fejlődési lehetőségek felkutatása, ezek felkínálása a szülőknek a gyermek további fejlődése érdekében.
- a szülőkkel együttműködve a gyermek képességeinek kibontakoztatása, kreativitásának és személyiségének összehangolt fejlesztése, azon tulajdonságainak erősítése, melyek a későbbiekben segítenek tehetsége kibontakoztatásában.

3. Az óvodai nevelés feladatai

A Napsugár Tagóvoda sajátos nevelési feladatai:

Óvodai nevelésünk során külön hangsúlyt fektetünk a következő kompetenciák kialakítására

Ezen kompetenciák kialakítását a gyermekek életkori sajátosságaihoz, egyéniségükhöz igazítva formáljuk. Akkor könnyelhető el siker, ha nagycsoport végén gyermekeink viselkedéséből leszűrhető, természetessé vált, mindennapjaikat áthatja, tevékenységeikbe ezen kompetenciák beépültek. Nagy többségük vidám, felszabadult, érdeklődő, kezdeményező, és jelentős részük képes saját akaratát a közösség érdekében háttérbe szorítani.

Az egészséges életmód alakítása

Magába foglalja:

- a szomatikus
- a mentális
- és a szociális nevelést
- valamint a szemléletformálást.

Célunk

- kiegyensúlyozott, egészséges gyermekek nevelése, az egészséges életmód szokásainak és

alapelveinek átadása,

- a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tápanyag, nyomelem és rostús élelmiszerek fogyasztásának ösztönzése,
- a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés, a fogmosás szokásainak alakítása, belső igényé fejlesztése
- a rendszeres mozgás, testedzés fontosságának, rutinszerűvé válásának segítése,
- a testi és lelki egészség fontosságának hangsúlyozása, egyensúlyának fenntartása, az ehhez szükséges módszerek, eszközök átadása, segítségnyújtás a családok számára.

Távlati célunk, hogy felnőtt életükben váljanak képessé egészséges, harmonikus életvitel kialakítására, életmódjukra vonatkozóan helyes döntések meghozatalára, konfliktusaik, problémáik megfelelő kezelésére.

Feladatunk

- a gyermekek szükségleteinek kielégítése, egészségük, testi, lelki, mentálhigiéniai és szociális fejlődésük elősegítése
- hiteles, követésre méltó, modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása (pl. személyi és környezet higiénia, pozitív személyiségjegyek, egészséges életvitel, kulturált beszéd és viselkedés stílus stb.)
- Az egészséges életvitel igényének kialakítása, fejlesztése, az egészséges életmód, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások megalapozása, a rendszeres fogmosás feltételeinek megteremtése
- a gyermekek fejlődése és jó közérzetük megteremtése érdekében a gyermekekkel foglalkozó felnőttek ismerjék meg az egyes gyermekek étkezési szokásait, kedvelt ételeit, érzékenységét, esetleges ellenérzését bizonyos ételekkel szemben. Nagy tapintattal segítsék, szoktassák őket a kívánt táplálkozási elvárásokhoz
- a gyermekek fejlődéséhez szükséges biztonságos környezet megteremtése
- a gyermekek környezetében csak annyi tisztítószer és egyéb vegyszer alkalmazása, amennyi feltétlen szükséges
- környezetbarát tisztítószerrel előtérbe helyezése a környezetre káros vegyszerekkel szemben
- egészségpropaganda alkalmazása (a szülők körében is), az „egészségesebb” választására való törekvés képességének fejlesztése
- a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásfejlődésének elősegítése
- rendszeres, játékos tevékenységek szervezésével az egészségmegőrzés, az egészségvédelem biztosítása, a gyermekek életkori és egyéni adottságaihoz igazodó optimális edzettség elérése
- a speciális igényű gyerekek korrekciós testi, lelki nevelési feladatainak ellátása, a fejlődéshez szükséges feltételek megteremtése (speciális szakemberekkel, a szülőkkel együttműködve)
- balesetek megelőzésére, a környezeti veszélyek felismerésére történő nevelés (képességek kialakítása, pl. esés, testi épség védelmére szoktatás).

A Napsugár Tagóvoda sajátos feladatai az egészséges életmód alakításában

Gyermekeink olyan alapvető szükségleteit elégítjük ki, amelyek elősegítik növekedésüket, fejlődésüket, hozzájárulnak egészségük megőrzéséhez, jó közérzetükhöz, egészséges életmódjuk alakulásához. A gondozás során a gyermekek komfortérzetét azzal is igyekszünk biztosítani, hogy nyugodt, családi légkörben tevékenykedhetnek. A helyes testi- egészségügyi és kulturált étkezési szokások kialakításánál külön hangsúlyt fektetünk a tiszta, esztétikus környezetre, a rendezett megjelenés igényére. Személyes példaadáson keresztül, a folyamatos gyakorlás lehetőségének biztosításával erősítjük ezeknek a szokásoknak a kialakulását, elmélyülését.

Fontosnak érezzük, hogy az óvodapedagógus a gyermekek egyéni igényeit, jelzéseit, otthoni szokásait is ismerje, ezért az eredményes gondozás megvalósítása érdekében is a családdal való szoros együttműködésre törekszünk (családlátogatások, fogadóórák, szülői értekezletek és játszódélutánok).

Óvodánkban a gyerekek egészséges életvitelének érdekében szorgalmazzuk, és a fenntartóval együttműködve biztosítjuk a napi zöldség- és gyümölcsfogyasztást. A főétkezésnél (ebéd) a felesleges szénhidrát bevitelt (kenyér hozzáadása az ételekhez), a nassolást és annak jutalmazásban való alkalmazását mellőzzük. Külön hangsúlyt fektetünk a zöldség- és gyümölcsfogyasztásra.

Óvodánk rendelkezik egy kisebb, de megfelelően felszerelt tornateremmel, sportudvarral, valamint rendszeresen részt veszünk kerületi és budapesti sportversenyeken.

Két nagy udvarunkat maximálisan kihasználjuk a gyermekek egészséges életmódjának alakításában. Csoportjaink a két udvart felváltva használják, játékuhoz ezek teljes területét igénybe vehetik, a kialakított szabályok betartása mellett. A gyermekek levegőzését, szabadban való mozgását minden nap biztosítjuk. Március végétől október végéig naponta 2 alkalommal biztosítjuk a levegőzést: az udvaron történő szabad mozgással és játékkal. Kivételt képeznek a szélsőséges időjárási helyzetek: tartósan -10° alatti hőmérséklet, erős, viharos szél, szmog, hőségriadó, tartós eső. Ezekben az időszakokban a tornateremben, csoportszobában biztosítunk mozgásos játék lehetőségeket számukra. Óvodába lépéskor a gyermekek különös betegségeiről, betegségekre való hajlamáról tájékozódunk, hogy az egyéni bánásmódot előre tervezhessük.

A gyermekek egészségi állapotát folyamatosan figyelemmel kísérjük, a változásról a szülőket tájékoztatjuk. Edzettségüket a nyári időszakban napi zuhanyozással segítjük. A nyári káros déli napsütéstől óvjuk a gyermekeket. Kánikula esetén a gyermekek folyadékpótlására fokozottan figyelünk és a napkrémről is gondoskodunk. A csoportszobák hűtését árnyékolással és ventilátorral biztosítjuk. Az évszakoknak megfelelően alakítjuk a gyerekek levegőn való tartózkodásának időtartamát, figyelmüket rendszeresen felhívjuk az évszakokhoz kapcsolódó veszélyekre. Igyekszünk kialakítani bennük egymás és saját testi épségük védelmét (hidegben hosszabb időre nem ülünk le, libikókát, csúszdát rendeltetésszerűen használjuk, stb.)

Az udvari játékeszközök állapotát folyamatosan ellenőrizzük a balesetveszély elkerülése érdekében. Óvodánk szintenként egy-egy gyermek mosdóval rendelkezik, melyeknek modern felszereltsége, mérete megfelelő két csoport számára is, egy csoportunknak van saját gyermek mosdója. A mosdók és WC-k kialakításánál arra törekedtünk, hogy mind hangulatában, mind intimitásában megfeleljen a gyermekek testi és lelki szükségleteinek.

Gyermekeink kulturált körülmények között öltözhetnek, ezt szolgálják az intimitást biztosító (csukható, jellel ellátott) cipőtartó fiókkal rendelkező, a gyermekek létszámának megfelelő szekrények.

Óvodánkban a reggelizés lehetőségét folyamatosan biztosítjuk 8:00 és 9:00 óra között. Ezen idő alatt a gyermekek igényeik szerint étkezhetnek. Tízórára minden nap friss gyümölcsöt és zöldséget fogyasztanak. Az ebéd a levegőzés után, az uzsonna a pihenés után kötött formában történik. A délutáni csendes pihenő során törekszünk minden gyermek számára a nyugodt légkört, az alváshoz szükséges hangulatot megteremteni.

Fokozott figyelmet tanúsítunk a betegségből visszatért gyerekek felé. A különféle betegségek megelőzése céljából folyamatosan szellőztetjük, fertőtlenítjük és párásítjuk a csoportszobákat.

Az egészséges életmód szokásainak alakítása

Az egészségnek az egyedi fejlődés minden szakaszában, a nevelési folyamat minden mozzanatában meghatározó szerepe van. Megléte még nem határozza meg valamely nevelési feladat sikerét, de hiánya mindenképpen nevelési akadályként hat vissza.

Céljaink

Kiegyensúlyozott, egészséges
gyermekek nevelése

Testápolási és étkezési szokások
alakítása

Egészségmegőrzés alapelveinek
elsajátítása

A betegségmegelőzés és egymásra
figyelés alapelveinek elsajátítása

A fenti szokások belső igénnyé
alakítása

Gyermekeink gondozása során nagyon fontos tényezőnek tartjuk a kölcsönös bizalom, a meghitt, szeretetteljes légkör kialakítását, a családi gondozási szokások és az óvodai szokás- és szabályrendszer összehangolását. Rengeteg türelemmel, segítségnyújtással, személyes példaadással, magyarázattal, dicsérettel igyekszünk elérni céljainkat.

Testápolás:

WC használata során igyekszünk megteremteni az intim feltételeket, arra ösztönözzük gyermekeinket, hogy fokozatosan, egyre önállóbban végezzék szükségleteiket. Szeretnénk elérni, hogy a WC-t megfelelően használják, valamint arra, hogy figyeljenek oda a WC papír megfelelő használatára, a WC lehúzására, a kisfiúk a WC ülőke felhajtására. Szükség esetén kérjenek segítséget a popsi törlésnél. A szülőkkel együttműködve biztosítjuk a nedves törölkendő használatát a gyermekek számára. Arra ösztönözzük gyermekeinket, hogy WC használat után, étkezések előtt, illetve után, valamint olyan tevékenységi formák után, amelyek ezt szükségessé teszik, törekedjenek mindig az alapos kézmosásra, szappannal, szükség esetén körömkefe használatával. Mosakodás után jelükkel ellátott törölközőjükkel alaposan töröljék szárazra a kezüket, arcukat.

Igyekszünk arra nevelni gyermekeinket, hogy mindig figyeljenek oda, és vigyázzanak a mosdók, WC-k tisztaságára, a higiénias szokások betartására. Az ehhez szükséges tárgyi feltételeket a fenntartó biztosítja (WC papír, szappan, zsebkendő).

Minden kisgyermekünknek saját, jellel ellátott fogmosó eszközei vannak, melyet az önkormányzat biztosít számukra. A fogmosás helyes technikájának megtanítása és alkalmazása is fontos feladatunk. Figyelünk arra is, hogy fogápolási eszközeiket tartsák tisztán, alaposan mossák ki használat után.

A szekrényben mindenki számára ott a fésűje, ha szükséges, bármikor használhatja. Gondot fordítunk arra, hogy ruházatuk mellett a hajuk is rendben legyen, különösen a hosszú hajú kislányok esetében. Segítséget nyújtunk, ha nem tudják saját maguk megfésülni, vagy összefogni hajukat. A

rendezett, ápolts külső komfortérzetüket is javítja, ezért nem csak a kislányokat, de a kisfiúkat is ösztönözzük és segítjük a fésülködésnél.

A papírzsebkendő mindig a gyermekek rendelkezésére áll, az önálló, igény szerinti használatra sarkalljuk őket. A kisebbeknek gyakran segítünk az orrtörlésnél, az orrfújás helyes technikáját gyakoroltatjuk. Arra biztatjuk gyermekeinket, hogy a használt papírzsebkendőket mindig dobják a szemetesbe.

Étkezés:

Reggelinél és uzsonnánál a gyerekek maguknak terítenek, ha végeztek kiviszik a tálcára, a tálaló kocsira a tányérokat, poharakat. Étkezések során a kulturált étkezési szokásokat folyamatosan megismertetjük, gyakoroltatjuk gyermekeinkkel (evőeszközök helyes használata, csukott szájjal történő étkezés, szalvéta használata, csendes, halk beszélgetés, étkezések közben), valamint arra is figyelünk és figyelmeztetjük őket, hogy mindig ügyeljenek az asztal és környéke tisztaságára.

Igyekszünk megismerni, és mindenkor figyelembe venni a gyermekek egyéni ízlését, étvágyát, arra biztatjuk őket, hogy mindig kóstolják meg az ételt, és próbáljanak meg annyit kérni, amennyit feltehetően meg is esznek. Ez persze egy folyamat, melynek során sok biztatással, türelemmel segítjük gyermekeinket. A mindennapi zöldség és gyümölcs fogyasztását a fenntartó önkormányzat és a gyermek ételmezés segítségével tudjuk megvalósítani.

Öltözködés:

Az öltözőben minden kisgyermek számára saját, jellel ellátott öltözőszekrény áll rendelkezésre. A szülőkkel együttműködve arra törekszünk, hogy gyermekeink mindig kényelmes, az időjárásnak megfelelő ruházatot viseljenek. Arra biztatjuk a gyerekeket, hogy bátran szóljanak, ha melegük van, vagy fáznak, ill. nagyobb gyermekek esetében már maguktól öltözzenek vagy vetkőzzenek hőérzetüknek megfelelően. Törekedjenek az öltöző rendjének megtartására, ruhájuk, cipőjük rendben tartására.

Pihenés:

Biztosítjuk gyermekeink számára a nyugodt pihenéshez szükséges feltételeket. Csendes pihenő előtt mindig mesélünk, a mese után altató énekkel igyekszünk megteremtteni a pihenéshez szükséges megfelelő légkört. A gyermekek számára az önkormányzat 2 váltás ágyneműt biztosít, melyet 3 hetente, és igény szerint cserélünk.

Sikerkritériumok:

- gyermekek saját belső igényének kialakítása a higiéniaára
- a gyerekek szokásává válik a rendszeres, gondos tisztálkodás
- önállóan mosakodnak, figyelmeztetés nélkül mosnak kezet a nap során bármikor, ha szükséges
- körömkefével szükség szerint megfelelően tisztítják körmüket
- önállóan törölköznek szárazra, ruhájuk ujját fel és letűrik, gombolják vagy kapcsolják be ruháikat
- önállóan használják a WC-t, használat közben vigyáznak a WC, a mosdó rendjére, tisztaságára
- szükség esetén önállóan használják zsebkendőjüket, /köhögéskor, tüsszentéskor szájuk elé teszik/
- válják szilárd szokássá az étkezés közbeni kulturált magatartás, az önálló szükségletnek megfelelő mennyiségű étkezés, az asztal és környéke esztétikus rendje
- helyesen használják az evőeszközöket

- helyes, természetes testtartással ülnek.
- önállóan, megfelelő sorrendben öltöznek, vetkőznek, holmijukat,
- ágyneműjüket összehajtják, rendbe rakják, ha fáznak vagy melegük van, önállóan öltöznek vagy vetkőznek
- önállóan fésülik meg a hajukat
- önállóan mosnak fogat és teszik rendbe a fogápoló szereket
- az épületbe lépés előtt letörlik cipőjüket
- az ajtókat csendesen csukják be, a bútorokkal, eszközökkel óvatosan bánnak
- amikor szükséges, önállóan mennek WC-re legyenek képesek az adott tevékenységük befejezéséig szükségleteikkel várni.

A gyermekek egészségének védelme, a testedzés biztosítása:

Óvodánk fő feladatai közé tartozik gyermekeink egészségének megőrzése, védelme, az egészséges életmódra nevelés, a mozgás, a testedzés megszerettetése. Mindezek érdekében mindent megteszünk azért, hogy gyermekeink számára balesetmentes, nyugodt mozgást biztosító környezetet teremtsünk. Olyan szokás- és szabályrendszert alakítunk ki, melyek a gyermekek számára is könnyen érthetőek és betarthatóak. Gondolunk itt pl. az épület folyosóin, lépcsőin való kulturált, figyelmes közlekedésre, a balesetveszélyt magában hordozó eszközök használatára vonatkozó szabályok megtanítására és betartására (pl. olló használata), a csoportszobákban és az udvaron a zavartalan, nyugodt, balesetmentes játék feltételeinek megteremtésére (pl. a pörgő hintát rendeltetésszerűen, maximum 3 gyermek használhatja egyszerre, a futó biciklivel, kis motorokkal csak a kijelölt útvonalon haladhatnak stb.).

Mind csoportszobáink, mind udvaraink tárgyi feltételei megfelelnek azoknak a követelményeknek, melyek biztosítják gyermekeink számára a tartalmas, nyugodt, önfeledt, baleset- és veszélymentes játékot. Pályázaton nyert sportszerek használata a mindennapos mozgás során biztosított, pl. egyensúlyozó félgömb, gimnasztikai labda, tornapadok stb.

Kiemelten fontosnak tartjuk a mindennapos mozgást, testedzést. Igyekszünk a gyermekekkel olyan mozgásos játékokat megismertetni és játszani, melyek elősegítik anatómiai és élettani fejlődésüket, növeli szervezetük ellenálló-, teherbíró- és alkalmazkodó képességét, edzettségüket. Amikor csak lehet, a mindennapos testedzést az udvaron valósítjuk meg, kihasználva a friss levegőt, a napfény jótékony hatásait.

Célunk, hogy megszeressék és igényeljék a testnevelést, öröm és sikerélmény forrása legyen számukra a mindennapos mozgás.

A fejlődés jellemzői korosztályonként, valamint az óvodáskor végére

3-4 éves korosztály sikerkritériumai:

- egyhelyben állás egyenes testtartással néhány másodpercig
- körbe járás mindkét irányba
- lábujjon járás
- haladás talajra fektetett 20 cm széles deszkán biztosan, egyenesen
- megadott jelre irány változtatása, személyeket, tárgyak kikerülése, megkerülése
- csúszás, kúszás, térden, kézen támaszkodva mászás hason és hanyatt fekvésben
- futójátékok játszása, felidézése
- dobás kétkezes felső dobással dobni
- padon fel és lelépés
- bordásfalon 2-3 másodpercig függeszkedés
- páros lábon szökdelés

4-5 éves korosztály sikerkritériumai:

- szétszórt elhelyezkedésből kört alakítása
- egyenletes járás, járás közben lépések ütemére tapsolás
- 10-15 cm-re emelt rézsútos padon járás egyensúlyozással
- összetett csúszó, mászó gyakorlatok végrehajtása
- guruló átfordulást végrehajtása segítséggel
- mélybe ugrás, ugrás páros lábbal,
- célba dobás két kézzel, kislabda dobás egykezes felső dobással
- önálló futó - és fogójátékok
- bordásfalon függeszkedés láb emeléssel

5-6 éves korosztály sikerkritériumai:

- elindulás, megállás vezényszavakra
- egyensúlyozó járás vízszintes padon babzsákkal a fejtetőn
- futás egyenletes vonalon
- kúszás, mászás 40 cm-re kifeszített kötél alatt, a kötél érintése nélkül
- segítség nélkül guruló átfordulást végrehajtása
- nekifutásból 30-50 cm magas akadály átugrása
- helyből távolugrás nekifutásból
- labda vezetés helyben, mozgás közben
- egykezes, kétkezes felső átadásokat végeztése
- labda elkapása
- labda vezetés helyben (egymás utáni, többszöri labdaleütés)
- bordásfalon különböző egyszerű feladatok végrehajtása (függeszkedés, láblendítés, biciklizés)
- különböző versenyjátékok (egyéni, csapat, sorverseny) végrehajtása
- különböző futójátékok, fogójátékok, labdajátékok önálló kezdeményezése

Az érzelmi, erkölcsi, értékorientált nevelés és a szocializáció biztosítása

A Napsugár Tagóvoda sajátosságai az érzelmi, erkölcsi és értékorientált nevelés és a szocializáció alakításában

Legfőbb elvünk, hogy a családi nevelés kiegészítésével, olyan alapvető erkölcsi normákat és tulajdonságokat alakítsunk ki a gyerekekben, melyek az együttéléshez szükségesek.

Ennek megvalósítása érdekében:

a társas kapcsolatok alakulását segítő közös tevékenységeket szervezünk (séták, kirándulások, látogatások)

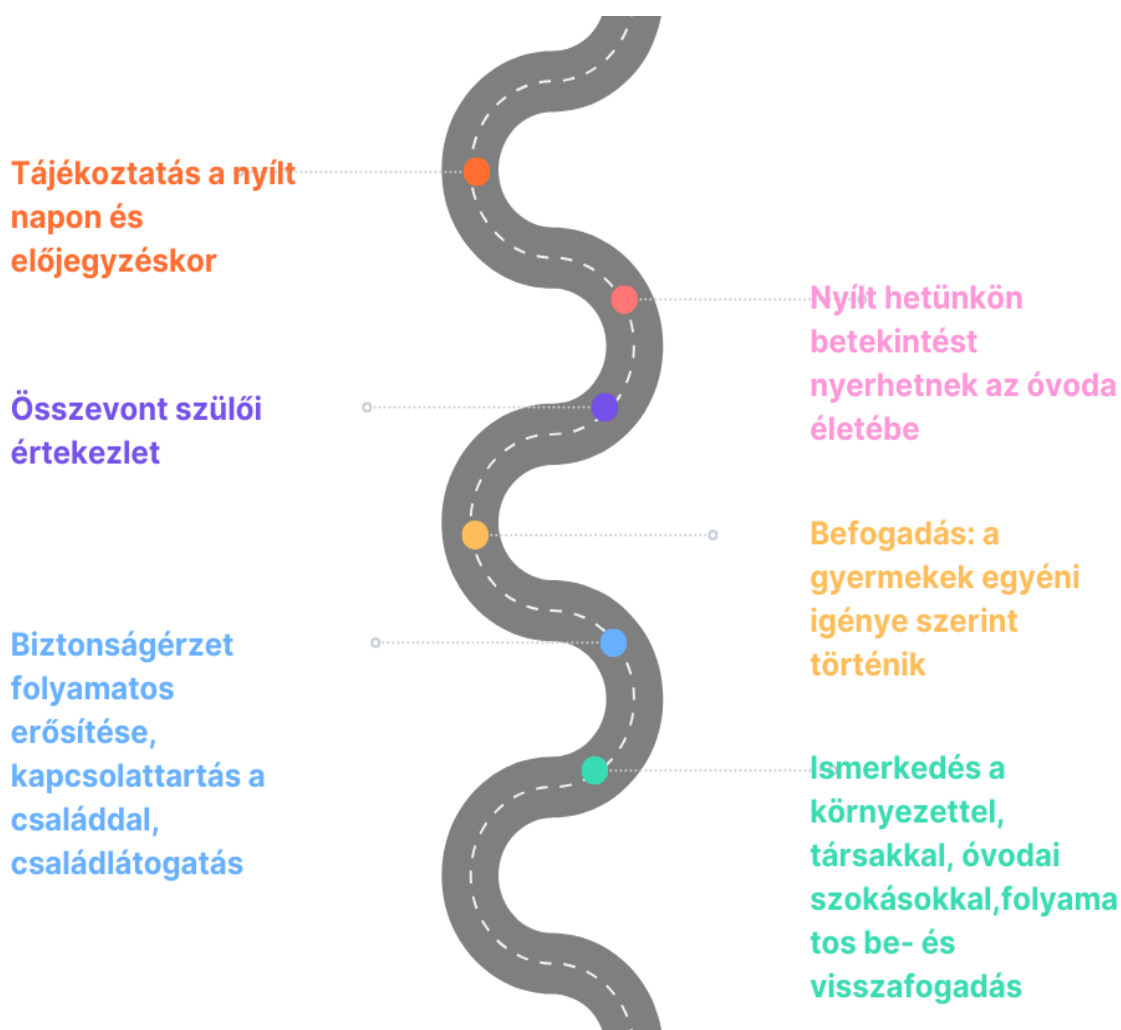
a gyermekek fejlettségéhez igazodó szokás- és szabályrendszert alakítunk ki

ismétlődő, közös tevékenységeket szervezünk, amelyek az óvodában hagyománnyá válnak, és mélyítik az összetartozás élményét (pl. ünnepekre való készülődés, közös kirándulások)

Különböző pedagógiai módszerekkel segítjük a társas kapcsolatok alakulását – gyermek- gyermek, gyermek-felnőtt között (közösség építő játékok, csoport hagyományok, szokások). Az együttélés szabályainak kialakítására, betartására nagy hangsúlyt fektetünk, mert álláspontunk szerint, ezek segítik az én-kép kialakulását és az én-hatás megtapasztalását. Óvodánk sajátosságaiból adódóan családi, derűs, szeretetteljes légkör tapasztalható, érezhető – a felnőttek minden gyermeket, a gyerekek minden felnőttet és gyermeket jól ismernek. Olyan légkört teremtünk, amelyben a gyermekek biztonságérzete nő, tevékenységserkentő, melyben szociális érzékenységük fejlődik. A közös csoportos és óvodai ünnepek, a hagyományok szervezése, az együtt átélt élmények, erősítik a családi légkört, az összetartozást, a közösséggé formálódást.

Óvodánkban az új gyermekek befogadásának folyamata:

A szülőket már a bemutatkozó nyílt napon és az előjegyzéskor is tájékoztatjuk óvodai szokásainkról. Nyílt hetünk során délelőtt és délután is van lehetőség, hogy a szülők és a gyerekek is betekintsenek az óvodai életbe. Alkalmazkodva a szülői igényekhez ezt a csoportszobákban és az udvaron is lehetővé tesszük. Az online szülői tájékoztatás és a személyes találkozás során képet kapnak óvodánk sajátosságairól. A nevelési év kezdete előtt összevont szülői értekezletet tartunk, melyen megismerhetik óvodai életünk jellemzőit, hagyományait és a leendő óvodapedagógusokat.

A gyermekek óvodába szokásának könnyítése érdekében, a következőkre fordítunk kiemelt figyelmet:

- Az óvodai ismerkedős napok után (augusztus utolsó hete) lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek egyéni igénye szerint történjen a szülőktől való elválás. Törekszünk a fokozatosságra és rugalmasságra.
- Az óvodába lépés első pár hónapjában a gyermekek megismerkednek az óvodai élettel, környezettel, társaikkal, az óvodában velük foglalkozó felnőttekkel, az óvodai szokás - szabályrendszerrel.
- A gyermek és a szülő biztonságérzetének folyamatos erősítésére törekszünk, ezért a szülőktől pontos információkat kérünk gyermekéről, szokásairól. Ehhez, egy anamnézis lap kitöltését kérjük, amellyel a gyermek addigi életét igyekszünk megismerni. Ezek az információk képezik majd az alapját, a későbbi egyéni fejlődésüket követő megfigyeléseknek is.
- A családlátogatásokat is a beszoktatás idejére szervezzük, hogy még gördülékenyebb legyen a gyerekek beszoktatása és megismerése.
- Szükség esetén folyamatos újra befogadás, visszaszoktatás valósul meg óvodánkban. Ilyen alkalmak: a nevelési év kezdete, egy hosszabb betegség utáni visszatérés, tartósabb távollét, vagy akár a csoportszobák átalakítása utáni megváltozott környezet.

Napirendünk lehangsúlyosabb tevékenysége a játék, ez a személyiségfejlődés legfőbb eszköze és egyben a szociális közösségi élet legfőbb formája.

Játék

Célunk, széleskörű játéklehetőségek biztosítása, melyek módot adnak arra, hogy a gyerekek egészséges lelkületű, kiegyensúlyozott, a világ iránt nyitott, eleven eszű, önállóan kezdeményezők legyenek.

A csoportok összetételéből adódóan (vegyes csoportok), minden játékfajta megjelenik a tevékenységek folyamán (gyakorlójáték, építő, konstruáló játék, szerepjáték, dramatikus játék, barkácsolás, bábozás). A szabad játékválasztás elve alapján az olyan érzelmi, akarati tényezők kialakítása a gyerekekben, melyek lehetővé teszik a közösségbe való beilleszkedésüket, együttműködésüket. A gyerekek koruknak, lelki állapotuknak, fejlettségi szintjüknek megfelelően választhatnak a játékokból.

Feladatunk:

- nyugodt érzelmi biztonságot adó csoportlégtér megteremtése
- megfelelő hely, idő, élményszerzési lehetőségek biztosítása, különböző játékformákhoz
- a gyerekek képességeinek, lehető legalaposabb megismerése
- a gyermekcsoport társas kapcsolatainak megfigyelése, segítése
- a különböző játékfajták megjelenésének, differenciálódásának figyelemmel kísérése a gyerekek játékában
- modell értékű viselkedés, minta adása a játék közbeni, magatartási, viselkedési, kommunikációs formákról
- a játék során kitarulkozó, gyermeki személyiség tiszteletben tartása

Játékfajták fejlesztési lehetőségei, és az év végéig elérendő követelmény szint:

- Gyakorló játék: újszerű cselekvés ismételtetése.
Fejlesztési lehetőség: nagymozgások, testséma, szem-kéz koordináció, ismerkedés a körülöttünk lévő világgal. Alkalmas az érdeklődő, alkotó, kreatív, összerendezett mozgású, kiegyensúlyozott személyiség kialakulásához.

- Szerepjáték: egyszerű, egyszeri cselekvést magában foglaló játék. A gyerekek a magukra vállalt szerepeken keresztül, ábrázolják a valóság, számukra lényeges mozzanatait. A szerepjáték átszövi a gyermek személyiségét, a legjobb személyiség formáló játékfajta.
Fejlesztési lehetőség: szociális tanulás, erkölcsi értékek szabályok, önuralom, empátia, kommunikációs készség, beszéd-készség, ismeretek, fogalmak bővítése.
- Építő-konstruáló játék: élethelyzetek reprodukálása mellett építenek, szerkesztenek, elemekből játékszereket készítenek.
Fejlesztési lehetőség: kreativitás, megfigyelő képesség, szem-kéz koordináció, rész-egész viszony megtapasztalása, türelem, térészlelés, anyagok, felülete, formák, színek, viszonyok és az ehhez kapcsolódó mozgásformák megismerése.
- Szabályjáték: a játékban meghatározott célt bizonyos szabályok keretei között tudjuk elérni.
Fejlesztési lehetőség: kitartás, kudarc-tűrési erősítése, indulatok fékezése, önuralom, önfegyelem, együttműködés, szabályokhoz, társakhoz való alkalmazkodás, memória, kombináló-képesség, figyelem fejlesztése, ismeretek, fogalmak bővítése, játékos „tanulás”.
- Barkácsolás: játékok, kiegészítő eszközök készítése, amelyeket egyéb játéktevékenységekben felhasználhatnak.
Fejlesztési lehetőség: tapasztalatszerzés anyagokról, formákról, percepció, alaklítás, kombinatív készség, eszköz használat, kreativitás.
- Dramatizálás, bábozás: élmények, karakterek, kedvelt és kitalált mesék, történetek, eljátszása, bábok, jelmezek, kellékek segítségével.
Fejlesztési lehetőség: társas kommunikáció, beszéd-készség, beszéd értés, beszéd kedv fejlesztése, bátorság, fantázia, metakommunikáció és kifejező-készség fejlesztése.

A fejlődés jellemzői korosztályonként, valamint az óvodáskor végére

3-4 éves korosztály sikerkritériumai

- alakuljon ki a gyermekben és váljon természetessé az alkalmazkodás társaikhoz
- alkalmazkodjanak a csoportban folyó tevékenységekhez, különböző elfoglaltságokhoz
- érdeklődjenek egymás iránt, legyenek egymásra tekintettel, ha alkalom nyílik rá, segítsék egymást
- örömmel játszanak együtt kisebb csoportokban

4-5 éves korosztály sikerkritériumai

- tudatosodjon bennük, hogy ők egy csoporthoz tartoznak (pl.: méhecske, süni... stb.)
- társaik iránt érdeklődjenek, hallgassák meg egymást
- próbáljanak barátokra találni
- viselkedésükkel segítsék a csoportot, szívesen segítsenek egymásnak és a kisebbeknek
- játékban már csoportot alkossanak
- tevékenységek során legyenek egyre önállóbbak
- szívesen végezzenek a csoportért kisebb munkákat
- tevékenységek alatt a megfelelő szociális magatartást próbálják betartani.

5-6-7 éves korcsoport sikerkritériumai

- alakuljon ki egy szeretetre alapuló közösségi élet
- a gyerekek a közösen átélt élményeket beszéljék meg
- tervezzék a következő tevékenységet
- játékaik legyenek egyre szervezettebb (szerepek kiosztása, vállalása, cseréje)
- kisebb konfliktusok egyéni megoldása
- a csoport tagjai között legyen szeretetteljes, szoros kapcsolat

- a naposi és közösségért végzet munkát, szívesen végezzék és tudatosodjon bennük, hogy ezt a csoportért végzik
- felelősségtudatuk alakuljon ki
- egy-egy tevékenység alatt tudjanak figyelni és fegyelmezetten viselkedni.
- örüljenek egymás sikerének, bátorítsák társaikat, segítsék egymást
- tartsák tiszteltben egymás elképzelését, munkáját, egyéniségét.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi kommunikációs nevelés

Célunk

Bátran és helyesen, a magyar nyelv ritmusának, hangsúlyozásának, szabályainak megfelelően beszélő, érzelmeiket, gondolataikat kifejezni tudó gyermekek nevelése, akik megfelelő hangerővel, helyesen ejtett hangokkal beszélnek.

A 3-7 éves korosztály megismertetése az IKT eszközökkel és azok rendeltetésszerű használatával. Az IKT eszközök használatával színesebbé, változatosabbá, érdekesebbé és sokrétűvé tenni az ismeretszerzést, ill. a részképessegek fejlesztése a tanulás megsegítése érdekében. Az IKT eszközök felhasználása az óvoda-iskola átmenet hatékonyabbá tételéhez.

Feladatunk

- olyan biztonságos, elfogadó, szeretetteljes légkör megteremtése, ahol bátran elmondhatják a gyermekek a gondolataikat
- nevelői tevékenységünk egészében – beszélő környezettel, helyes minta és szabálykövetéssel (a javítgatás elkerülésével), a kommunikáció különböző formáinak alkalmazásával – az anyanyelvi kifejezőképesség fejlesztése
- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés megvalósítása, mely során figyelmet fordítunk a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének felkeltésére, fenntartására, megnyilvánulásai, kérdéseik támogatására, és a válaszok megfogalmazására
- a természeti és a társadalmi környezet jelzéseinek, nonverbális közléseinek megláttatása, megismertetése
- kérdések feltevésével a gyermekek gondolkodásának fejlesztése, párbeszédhelyzetek kialakítása
- az óvodába lépéstől kezdve a gyerekek egyéni beszéd-sajátosságainak és beszédfejlődésének figyelemmel kísérése, szükség esetén szakmai kapcsolat tartása a logopédussal, fejlesztőpedagógussal
- az idegen nyelvű gyermekek beszédfejlődésének hangsúlyozott segítése.
- a gyermeki érdeklődésre, kíváncsiságra építve, az IKT eszközök használatával a gyermekek ismereteinek bővítése, játéktevékenységük gazdagítása, értelmi képességeik, kreativitásuk fejlesztése
- a szabad játék túlsúlyának megtartása mellett, lehetőség biztosítása az egyes tevékenységek új játékként való megélésének elősegítésére
- a kognitív, szociális képességek fejlesztése, a technikai eszközök használatában való jártasság elérése, az információk befogadásának elősegítése saját élményű tapasztalatszerzéssel
- az informatikai eszközök használatával, a személyre szabott differenciált feladatadás és az egyéni ütemű tapasztalatszerzés lehetőségének megteremtése
- az eszközök célszerű, hatékony, életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó, biztonságos, tervszerű használatához a feltételek megteremtése

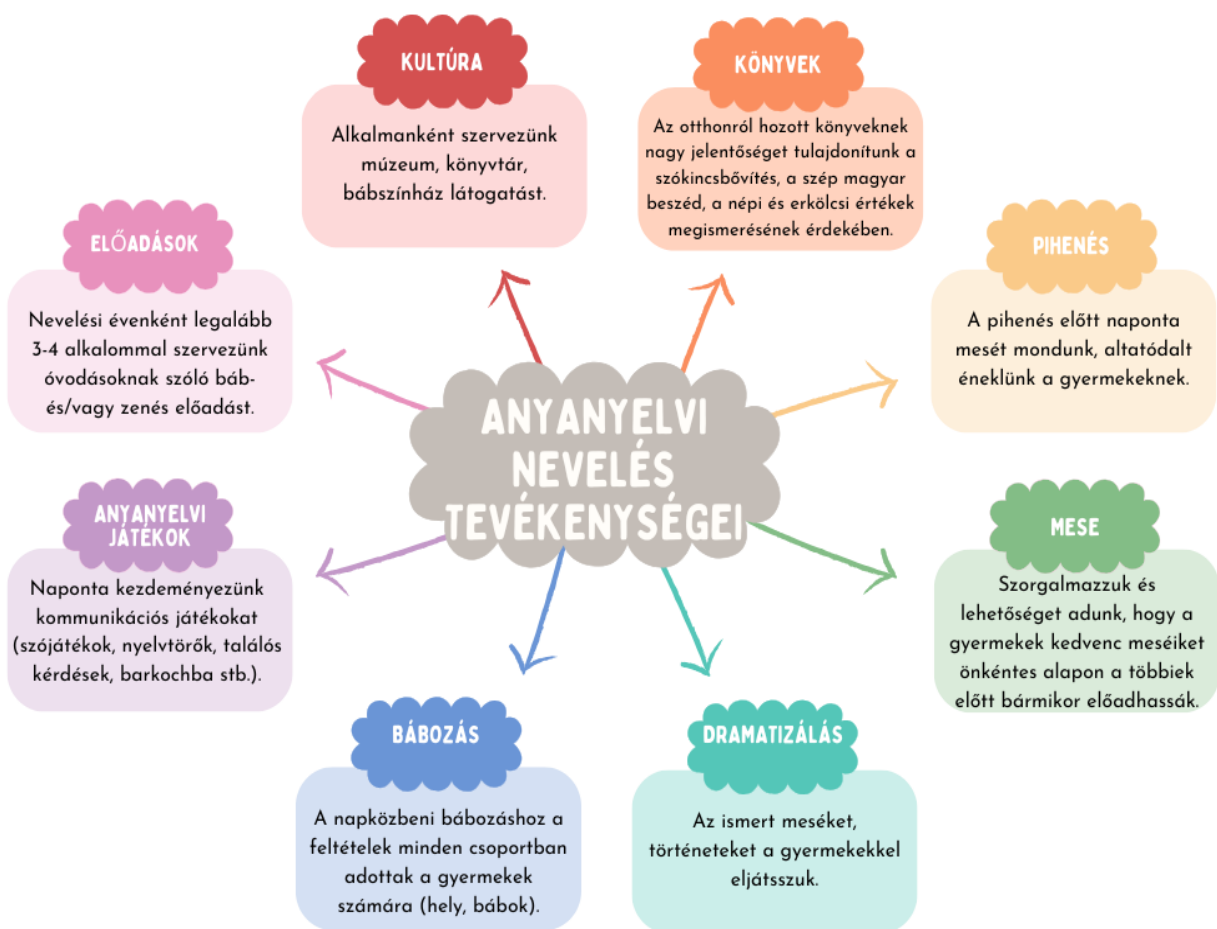
- IKT eszközök bevonása a tehetséggondozásba.

Segítjük a gondolkodás fejlődését a kérdésekkel-válaszokkal, az ok-okozati összefüggések megfogalmazására ösztönözzük őket.

A beszédet és gondolkodást együttesen fejlesztjük a matematikai tevékenységek során. Megtanítjuk a gyermekeket a szóban közölt matematikai feladatok pontos megértésére. Végig gondoltatjuk, majd megfogalmazzuk velük a megoldáshoz vezető utakat.

Elmondjuk velük a hasonlóságról és különbözőségekről gyűjtött tapasztalataikat. Pontos nyelvi kifejezésekre biztatjuk és tanítjuk őket. Alkalmazzuk velük a konkrét tapasztalatok során szerzett nyelvi ismereteiket (viszonyfogalmak használata, melléknévfokozás, névutók használata stb.)

A Napsugár Tagóvodában rendszeresen megjelenő egyéb tevékenységek az anyanyelvi nevelés területén:

A fejlődés jellemzői korosztályonként, valamint az óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- a 3-4 éves gyermekek beszédében kezdenek megjelenni a tapasztalatok során bővült szókincs elemek.
- 3-4 éves gyermekek bátran szólalnak meg, korosztályuknak megfelelően igyekeznek megfogalmazni gondolataikat, érzéseiket.
- A 3-4-5 éves korosztálynál rövidebb idejű párbeszédekben már kialakul a

beszédfigyelme, kíváncsiak a felnőttek és társaik mondanivalójára.

- 3-4 éves gyermekek beszéde során az alapvető érzelmek és az azzal járó alapvető metakommunikációs jelek fellelhetőek.
- A 3-4-5 éves korosztály képes a párbeszédre, használják a megfelelő beszédfordulatokat, tudnak kérdéseket megfogalmazni, meghallgatják a kérdéseket és válaszolnak rájuk.
- 5-6 éves gyermekek érthetően, megfelelő szituációkba helyezve megfogalmazzák gondolataikat, érzéseiket. Képesek rövidebb, összefüggő történetek elbeszélésre, és próbálkoznak a történetek logikai és időbeli sorrendjének követésével.
- A 5-6-7 éves gyermekek beszédüket a személyiségüknek megfelelő, az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelően természetes gesztusokkal arcjátékkal kísérik
- 5-6 éves gyermekek beszédében célzottan, tudatosan jelennek meg a tapasztalatok során bővült szókincs elemek, használni kezdenek rokon értelmű szavakat is.
- A 6-7 éves gyermekek aktívan, fordulatosan használják a rokon értelmű szavakat és a tapasztalatok során bővült szókincsüket egyaránt.
- A 6-7 éves gyermekek képesek a folyamatos, összefüggő elbeszélésre a történetek logikai és időbeli sorrendjének követésével. El tudnak vonatkoztatni beszédükben is a jelen eseményeitől.
- A 6-7 éves gyermekek párbeszédei összetett mondatokat tartalmaznak, kérdéseik lényegretörőek, logikusan felépítettek. A kérdéseket nem csak meghallgatják és kedvük szerint válaszolnak rájuk, hanem akár kiegészíteni, vagy javítani is képesek. Párbeszédekben, szófordulataikban megjelennek humoros elemek is.
- A 6-7 éves gyermekeknél minden esetben kialakul beszédfigyelme, kíváncsiak a felnőttek és társaik mondanivalójára, és véleményt is tudnak hozzá fűzni.
- A 6-7 éves gyermekek a beszédhelyzetnek megfelelően, jól érthetően, megfelelő hangsúllyal, hangleyjtéssel, hangerővel és sebességgel beszélnek
- A 6-7 éves gyermekek már tisztán ejtik a hangokat.

Értelmi fejlesztés és nevelés

A Napsugár Tagóvoda sajátosságai az értelmi nevelés alakításában

Óvodánkban a tanulás folyamatos, egyrészt spontán, másrészt a nevelési célok érdekében tudatosan szervezett, irányított komplex tevékenység. A nap folyamán adódó helyzetekben, kirándulásokon, séták folyamán, az óvónő által szervezett foglalkozásokon és időkeretekben valósul meg.

Célunk: Olyan tanulási környezet kialakítása, ahol a gyerekek egyéni készségei, képességei fejlődnek, melyek révén az érzelmileg motivált, cselekvő gondolkodási szintről, a fogalmi gondolkodás szintjére jutnak el.

Pedagógiai feladatok a tanulás irányításakor:

- projektek tervezésénél a gyerekek bevonása
- a gyermekek cselekvő aktivitására építés
- olyan érzelmi biztonságot nyújtó légkör kialakítása az óvónő és a gyermek között, melyben a gyermek önfelelt tud tevékenykedik, el is tud vonulni (kuckó)
- a minél több érzékszervet foglalkoztató megtapasztalás lehetőségének biztosítása (felfedezhető, manipulálható, alakítható fizikai környezet)
- a gyermekek tapasztalatainak, ismereteinek megalapozása, megismerési vágyukra, érzelmi beállítottságukra, önkéntelen figyelmükre támaszkodva
- problémaszituációk teremtése, mellyel az óvónő az aktív érdeklődést fenntartjuk
- a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, célirányos

bővítése

- minden gyermek egyéni képességeihez, érdeklődési köréhez, szükségleteihez igazodó fejlődés segítse
- hibázás esetén biztosítjuk az újra próbálkozás lehetőségét
- a kiemelkedő képességű gyermekek tehetség jeleinek felismerése, kibontakoztatásának elősegítése az egyéni fejlesztés, a differenciált egyéni bánásmód tudatos alkalmazásával, és a gyermek értékeinek pozitív megerősítésével, tehetség műhelybe irányításuk
- részképeség lemaradás esetén a gyermekkel arra a szintre történő visszatérés, amelyben még biztonsággal tevékenykedik, az eltérő fejlődési ütemre tekintettel, fokozatos terheléssel, a differenciált egyéni bánásmód tudatos alkalmazásával, az egyéni fejlődésre, fejlesztésre koncentráló tanulási tevékenység szervezése

A fejlődés jellemzői korosztályonként, valamint az óvodáskor végére

3-4 éves korosztály sikerkritériumai

- biztatással, kis erőfeszítéssel, részletekben tudja befejezni a feladatokat
- a feladatok végrehajtásában határozatlan, de rásegítéssel képes dönteni
- általános tájékozottsága a külső világ megismerése, és a matematikai tapasztalatok területén életkorának megfelelő:
 - ismeri közvetlen /óvodai, otthoni/ környezetét
 - külső környezetéről rendelkezik információkkal
 - tisztában van alapvető fogalmakkal/állat, növény, tárgy/
 - tud felsorolni 3-4 házi, és vadon élő állatot, ezek élőhelyét, kicsinyét, táplálékát
 - ismeri az alapszíneket, meg is különbözteti őket
 - a napszakokat cselekvéshez kötötten megkülönbözteti
 - cselekvésekhez kötötten érzékeli az idő múlását
 - nagyobb, jól érzékelhető különbségeket, azonosságokat felismer, általánosít
 - fogalomismerete közvetlen környezetére, és korlátozottan tágabb környezetére is kiterjed
 - felismeri az elemi szabályokat
 - figyelme rövid ideig fenntartható
 - segítséggel képes a lényeg felidézésére

4-5 éves korosztály sikerkritériumai

- kevés buzdítással befejezi a feladatokat
- a feladatok végrehajtásában általában határozott, képes önállóan döntést hozni
- dicsérettel, érzelmekkel motiválható
- sikertelenség esetén biztatásra újra próbálkozik
- általános tájékozottsága a külső világ megismerése, és a matematikai tapasztalatok területén életkorának megfelelő:
 - ismeri a gyűjtőfogalmakat, képes ítéletet alkotni
 - ismereteit képes saját szempontja szerint rendszerezni
 - felismeri az egyszerű logikai folyamatokat, képes az elemi logikus gondolkodásra
 - tágabb természeti és társadalmi környezetére is kiterjed fogalomismerete
 - észreveszi az egyszerű ok- okozati összefüggéseket
 - felismeri a lényeges különbségeket tárgyak, jelenségek között, konkretizál
 - figyelme motivációval már hosszabb időre is fenntartható
 - a lényegre emlékszik, de csak rövid ideig
 - egyszerűbb problémákat önállóan is megold
 - képes összetettebb problémákat felnőtt segítségével megoldani

- mennyiséget számol, keletkeztet
- tudja a számképeket a mennyiségekkel egyeztetni
- képes differenciálni apró eltérés alapján
- az alapszíneken kívül, egyéb színeket is ismer
- az elemi szabályokkal tisztában van, alkalmazza azokat
- ismeri a háziállatokat, az ismertebb vadállatokat, ezek élőhelyét, kicsinyét, táplálékát
- a napszakokat megkülönbözteti, évszakokat ismeri
- emlékezete hosszabb távon is megbízható
- apróbb részletek felidézésére is képes

5-6-7 éves korosztály sikerkritériumai

- feladatokban önálló, kitartó, elképzeléseit képes véghez vinni
- képes előre megítélni döntései következményeit, döntésekor mérlegel
- önállóan újra próbálkozik, kitartó jobb teljesítményre ösztönzi a kudarc
- általános tájékozottsága a külső világ megismerése, és a matematikai tapasztalatok területén életkorának megfelelő
 - ismereteit képes rendszerezni a felnőtt által megadott szempontok szerint is
 - felismeri a dolgok, jelenségek közötti összefüggéseket
 - önállóan is képes szabályalkotásra
 - képes az általánostól a konkrétúra is vonatkoztatni
 - képes rendszerezésre- analízisre- szintézisre
 - észreveszi a logikai összefüggéseket, felismeri a szabályszerűséget
 - képes önálló logikai sorrendet kialakítani
 - képes elkülöníteni a lényegest a lényegtelenről
 - figyelme koncentrált, tartós, képes megosztani
 - emlékezete tartós, megbízható, kis részletekre is sokáig emlékszik
 - pontos sorrendiséggel adja vissza az eseményeket
 - önállóan képes probléma esetén megoldást keresni
 - előzetes ismereteit, tapasztalatait felhasználja a probléma megoldásához, többféle megoldásra képes
 - eszköz segítségével képes matematikai műveleteket végezni
 - logikusan gondolkodik, matematikai műveletek végzésére fejben is képes
 - képes felismerni a vizuális ritmust és mintát kirakni
 - absztrakt forma felismerése, megkülönböztetése korának megfelelő
 - alap és kevert színeket ismer, megkülönböztet, használ
 - meglévő dolgokból képes újat létrehozni
 - ismeri a gyűjtőfogalmakat, ítéletet megalapozottan alkot
 - felismeri az apró, nem kézenfekvő különbségeket tárgyak, jelenségek között, konkretizál
 - fogalomismerete speciális témákra is kiterjed
 - érdeklődése, tájékozottsága sokrétű

4. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplőjének az óvodapedagógust tekintjük, jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus modellt, mintát

jelent a gyermekek számára; személyisége az elfogadó és segítő, támogató attitűdön alapszik.

A Napsugár Tagóvoda nevelőtestülete a következő általános elveket tartja szem előtt:

Az emberi méltóság tiszteletének elve

A gyermekeket, felnőtteket közösségünkben tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi. Az udvarias megszólítási formákat megtartva igyekszünk a megfelelő kapcsolattartást, megszólítást kialakítani. Ennek érdekében a szülőket megtisztelve magázódunk. Kivételes esetekben ettől eltérhetünk: rokoni kapcsolat, régebbi szoros baráti kapcsolat. Minden esetben törekszünk a munkatársak közötti kulturált kommunikációra, ezzel is példát mutatva a gyerekek és szüleik felé. Kiemelt fontosságúnak tartjuk a kulturált, szeretetteljes, a gyermekek személyiségét figyelembe vevő kommunikációt.

A gyermeki személyiség kibontakozásának és a differenciált fejlesztés elve

Lehetővé tesszük és segítjük a gyermek személyiségének fejlődését. Egyéni eltéréseket toleráló, arra építő képességfejlesztést végzünk, mely a gyermek teljes személyiségfejlesztését segíti, és annak alapjául szolgál.

A pedagógiai etika elve

Tiszteletben tartjuk a családok belső szokásait, ügyeit és titoktartásról biztosítjuk a szülőket, mely szerint:

a tudomásunkra jutó személyes információkat diszkréten kezeljük

ezeket a szülők hozzájárulásával kizárólag a gyermek érdekében, pedagógiai célokra használjuk fel

a szülő számára a gyermek fejlődésével, viselkedésével, személyiségével kapcsolatos információk adására csak az óvodapedagógus jogosult

A felnőtt modell fontosságának elve

A gyermekek alapvető szociális tanulási formája az utánzás, ezért az óvodában dolgozó felnőttek pozitív modell szerepét – beszéd, viselkedés, gesztus, öltözködés – kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk, mely szerint:

törekszünk arra, hogy az óvodában dolgozó felnőttek viselkedése példaértékű legyen: trágár kifejezések használata tilos, kerüljük a negatív metakommunikációs jeleket, a beszéd, a viselkedés és a metakommunikáció összhangban legyen

félreérthető és egyértelműen negatív gesztusok használatát mellőzzük

figyelünk az óvodában dolgozók öltözködésének igényességére: tiszta, rendezett ruházat, nem kihívó öltözet, esztétikus megjelenés

Az előítélet-mentesség, a tolerancia és a másság elfogadásának elve

A másságot elfogadjuk, elfogadtatására törekszünk. Nevelőmunkánkat áthatja a gyermekek egyéni különbségének tiszteletben tartása, a szereteten, az őszinte érdeklődésen és elfogadáson alapuló magatartás, a nagyfokú tolerancia.

Etnikai önanazonosság biztosításának elve

Igyekszünk a lehetőségeket biztosítani a nemzeti és etnikai kisebbségek önanazonosság őrzésében, ápolásában, erősítésében és átörökítésében.

Az óvoda és a család együttműködésének elve: a családi nevelés elsődlegességét tiszteletben tartjuk. Törekszünk a családi értékek megismerésére, és a vállalható értékek óvodai neveléssel való összehangolására.

Az esélyegyenlőség elvei

A hátrányos helyzetű gyermekkel megkülönböztetett figyelemmel, egyéni segítségadással foglalkozunk. Gyermekvédelmi munkánk az esélyegyenlőség megteremtését szolgálja, a preventív eljárásokkal, a prevenció érdekében kitzűzött feladatokkal együtt.

Tárgyi feltételek

A program végrehajtásához szükséges, a nevelő munkát segítő eszközök, felszerelések

A programunk megvalósításához szükséges tárgyi erőforrások biztosításában, beszerzésében arra törekszünk, hogy a tevékenységekben megvalósuló tanuláshoz szükséges eszközöket biztosítsuk. Minél több érzékszerven keresztül jussanak tapasztalathoz a gyerekek. A városi környezetben élő gyermekeket közelebb hozzuk a népi kultúra, néphagyomány megismeréséhez és megőrzéséhez.

Az óvodai élet megszervezése

A Napsugár Tagóvoda sajátosságai az óvodai élet megszervezésében

Óvodánk a kisebb óvodák közé tartozik, ezért jellegében családi hangulatú. Ezt a hangulatot erősíti, hogy öt csoportunk vegyes/osztatlan életkorú. Tapasztalataink, véleményünk szerint ez a korosztályi összetétel maximálisan megfelel a gyermekek igényeinek, fejlődésükhöz optimális

lehetőségeket biztosít. Meglátásunk szerint a gyermekeknek ilyen közegben jobban fejlődnek érzelmeik, szociális, értelmi képességeik és komplexebb személyiséggé formálódnak.

Elmondhatjuk, hogy ez a családi közeg egyaránt hasznos a testvérnélküli, akár a testvérel, testvérekkel együtt nevelkedő gyermekeknek is. Ebben a csoportszervezési formában, könnyebb az új gyermekeknek megszokniuk, beszokniuk a közösségbe. A korosztályukat ismétlő gyermekeknek is kedvezőbb ez a csoport összetétel, mivel akár 4 évig ugyanazzal a megszeretett, megszokott, az őt jól ismerő és szerető közösségben maradhatnak iskolába lépésükig. Alkalmanként, szükség szerint csoportösszevonással is működnek az óvodai csoportok. A kis óvoda pozitív sajátosságaiból adódóan az összevonás nem okoz problémát a gyermekeknek, mivel minden kisgyermek jól ismeri egymást, az óvodapedagógusokat, és a dajkákat egyaránt. Intézményünkben meghatározó a “zöld óvoda szemlélet”.

A fenntarthatóság értékrendjének megalapozását rendkívül fontosnak tartjuk. Minden nevelési évben arra törekszünk, hogy különböző szervezett programokkal, kirándulásokkal, projektekkel közelebb hozzuk a természetet, a környezetvédelmet a gyerekekhez. Ebbe a családokat is bevonjuk egy-egy kiállítás, pályázati felhívás, kirándulás alkalmával.

Hetirend

A Napsugár Tagóvoda sajátosságai a hetirend kialakításában

Óvodánkban egy adott héten belül (hétfőtől-péntekig) az irányított tevékenységeket folyamatosan valósítjuk meg. A tevékenységek rendjét, napi hangsúlyát a folyamatosság, a rendszeresség, a tudatosság és a fokozatosság elve szerint, a gyermekek aktivitására, érdeklődésére, alapozva az óvodapedagógus határozza meg.

Az irányított tevékenységek ajánlott időtartama korosztályonként:

3-4 éveseknek: 10-15 perc

4-5 éveseknek: 20-25 perc

5-6-7 éveseknek: 30-35 perc

Napirend

A Napsugár Tagóvoda sajátosságai a napirend kialakításában

SZEPTEMBER 1 – MÁJUS 31.		JÚNIUS 1 – AUGUSZTUS 31.	
07.00 - 07.30	Közös gyülekezés, szabad játék összevont csoportban egy óvodapedagógussal (igény szerinti ügyelet)	07.00 - 07.30	Közös gyülekezés, szabad játék összevont csoportban egy óvodapedagógussal időjárástól függően a szabadban (igény szerinti ügyelet)
07.00 - 12.00	Gyülekezés a csoportban, szabad játék, játékba integrált komplex fejlesztés, irányított tevékenységek, folyamatos reggeli, szervezett mozgás, gyümölcs és zöldség fogyasztás, testápolás, öltözködés, levegőzés, udvari játék	07.00 - 12.00	Gyülekezés és szabad játék, levegőzés az udvaron, óvodapedagógusok fejlesztő kezdeményezései, tízórai, szervezett mozgás, gyümölcs és zöldség fogyasztás, melegben frissítő zuhanyzás, testápolás, öltözködés
12.00 - 13.00	Ebéd, testápolási teendők, készülődés a pihenéshez	12.00 - 13.00	Ebéd, testápolási teendők, készülődés a pihenéshez
13.00 - 15.30	Mindennapi mese, pihenés, testápolási teendők, uzsonna	13.00 - 15.30	Mindennapi mese, pihenés, testápolási teendők, uzsonna
15.30 - 17.00	Szabad játék, játékba integrált fejlesztés a szülő érkezéséig	15.30 - 17.00	Szabad játék az udvaron a szülő érkezéséig
17.00 - 17.30	A szülő érkezéséig szabad játék óvodapedagógussal összevont csoportban (igény szerinti ügyelet)	17.00 - 17.30	A szülő érkezéséig szabad játék óvodapedagógussal összevont csoportban (igény szerinti ügyelet) időjárástól függően a szabadban

Hagyományok és ünnepek

A Napsugár Tagóvoda jeles napjai

Ünnepeink megszínesítik, megszépítik a hétköznapokat, hagyományaink biztonságot teremtenek, és erősítik az összetartozás érzését. Mind az ünnepekről, mind a hagyományokról elmondhatjuk, hogy közösség teremtő erővel bírnak, szebbé varázsolják, érzelmekkel töltik fel napjainkat.

Óvodánkban minden jeles napot hosszabb készülődés vezet be. Az ünneppel kapcsolatos közös tevékenységek, tervezgetések, a csoportszobák és a közös helyiségek együttes dekorálása segítik az ünnepre hangolódást. A különleges alkalmakhoz kapcsolódó versek, mondókák mondogatása, mesék, dalok hallgatása, énekelgetése, fokozzák a várakozás izgalmát.

Ünnepeink, hagyományaink:

Mobilitási hét szeptemberben

A fenntartható közlekedés népszerűsítését hangsúlyozó projekt

Szüreti mulatság és családi játékos délután

Néphagyományt megismertető közös program a gyerekekkel és szülőkkel

Márton-napi lámpás készítés a szülőkkel, majd lámpás felvonulás az udvaron

Mikulás

A Mikulás, mikor eljön az ideje, minden csoportba ellátogat, beszélget a gyerekekkel, egyenként megajándékozza őket, és az óvodai csoportoknak közös ajándékokkal is kedveskedik.

Karácsony előtt közös készülődést szervezünk a szülőkkel

Együtt készítünk karácsonyfadíszeket, mézeskalácsot. A karácsony előtti néhány napban az óvoda aulájában karácsonyfát állítunk.

Kiszebáb égetés

Elbúcsúztatjuk a telet, elűzzük a rossz időt: az udvaron minden csoport a közösen elkészített bábokat állja körül és „zajos” énekléssel, mondókával búcsúznak a téltől.

Farsang

Farsang napjának délelőttjén, jelmezbe öltözve vidám, zenés, táncos, vetélkedős mulatságot rendeznek a csoportok, melyet finom falatokkal és gyümölcslével fűszereznek. Farsang napjának délutánján, már kialakult hagyományként, óvodánk szülői szervezete „süteményvásárt” rendez.

Víz Világnapja Kreatív Alkotó Pályázat és Kiállítás (márc.22. hetén)

Hulladék anyagok felhasználásával készült alkotásokat hozhatnak be a gyerekek. A víz, mint legfontosabb természeti erőforrásunk értékének bemutatására hívja fel a kezdeményezés a figyelmet. Az elkészült alkotásokból kiállítás készül minden évben az óvoda aulájában. A gyerekek munkáját oklevéllel és emléklappal szoktuk jutalmazni.

Húsvét

A húsvéti készülődés során tojást festünk különböző (modern és hagyományos) technikákkal. A húsvéti hangulatot a „nyuszi” által a kertben eldugott ajándékok megkeresése fokozza.

Anyák napja

Anyák napján saját készítésű ajándékokkal, 1-2 verssel és énekkel kedveskednek a gyerekek

Édesanyjuknak, Nagymamájuknak.

Óvodai "buszos" kirándulás

Május-június környékén óvodánk mind az 5 csoportja kirándulni megy a természetbe, ahol tanösvényeket látogatnak, természetes felfedező és élményszerző sétákon vesznek részt a gyerekek. A pedagógusok szabadba tervezett környezetismereti tevékenységeket, játékokat szerveznek, mely a természet, az állat-és növényvilág, illetve az adott környék megismerésére épülnek.

Születésnapok

A gyermekek születésnapját minden csoport külön ünnepli az adott napon, vagy a hozzá közeli napokban. A gyerekek énekkel, verssel köszöntik az ünnepeltet, aki az óvá néniktől apró ajándékot is kap.

Évzáró

Az óvodai évzáró- búcsúztatót, a nevelési év végén, május utolsó napjaiban tartjuk. Ezen az óvodai ünnepen, az egész óvoda közösen, csoportonként rövid műsorral kedveskednek a gyerekek szüleiknek, majd az iskolába tartó gyerekeket is elbúcsúztatják. Az iskolába lépő gyerekek búcsúzóul az óvoda nevével, és csoportjuk emblémájával ellátott tarisznyát kapnak ajándékba, benne néhány útravalóval („hamuba sült” pogácsa, óvodai homok, egy rövid versrészlet, és csoportkép); a ballagó gyermekek egy szalagot (rajta a nevükkel, jelükkel és az évszámmal) kötnek fel búcsúzóul óvodánk zászlajára. Az ünnep megkoronázásaként minden csoport egy finom uzsonnát fogyaszt el saját csoportjában, ahol a személyes búcsúzásra is sor kerül.

Gyermeknap

Elsősorban délelőtt színes programokat szervezünk a gyerekeknek, apró ajándékokkal, meglepetésekkel.

Gyermekeknek szóló kulturális programok

Évente 3-4x gyermekelőadást nézhetnek meg óvodásaink. Csak magas színvonalú, kicsiknek és nagyoknak egyaránt érthető és szórakoztató műsort láthatnak. Gyakran maguk is részesei, szereplői az előadásnak.

Sportrendezvények

Budapesti, és a kerület által szervezett sportversenyeken óvodásaink rendszeresen részt vesznek.

Az óvoda kapcsolatrendszere

Az óvoda és a család kapcsolata a Napsugár Tagóvodában

- megbeszélés alapján, előre jelzett időpontban lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülők betekintsenek a csoport életbe.
- fogadóórákat, megbeszéléseket tartunk, a szülőkkel egyeztetett időpontban.
- ősszel minden nagycsoportos gyermek szüleiivel elbeszélgetünk gyermekük fejlettségéről, az iskolaválasztásról.
- a szülők kérésére rendelkezésre állunk – a gyermek helyzetével, fejlődésével, nevelési gondjaikkal, más kérdésekkel kapcsolatos – bővebb megbeszélésre.
- a Szülői Szervezet tagjaival szoros kapcsolatot tartunk.
- jeles napokhoz kapcsolódva a szülőkkel közös készülődéseket szervezünk.
- a pedagógusok a csoportok faliújságján ill. az Ovipanel oldalon osztják meg az óvodai és a csoport információkat, ill. az óvodai vagy csoport programjainak fotóit.

Kapcsolat a társintézményekkel

Kapcsolat a bölcsődékkal

A **Napsugár Tagóvodában** törekszünk a környező bölcsődékkal való kapcsolattartásra, a sajátos nevelési igényű gyermekek esetén szakmai konzultációt szervezünk. Óvodánk közvetlen környezetében nincs bölcsőde, ennek ellenére törekszünk a zavartalan átmenet biztosítására.

Kapcsolat az iskolával

Az együttműködésünk alapelve, hogy nagy hangsúlyt fektetünk a kölcsönös bizalomra:

- zavartalan átmenetre törekszünk
- tájékozódunk a közeli iskolák pedagógiai elveiről
- személyes kapcsolatra törekszünk a vezetéssel és a tanítókkal
- iskolai szóróanyagokat elérhetővé tesszük a szülők számára
- közös programokat szervezünk:
 - szülői fórumok
 - óralátogatáson való részvétel
 - szakmai konzultáció az alsós pedagógusokkal

Kapcsolat a közművelődési intézményekkel

Az együttműködés alapelvei:

- a közművelődési intézmények (könyvtár, művelődési ház, múzeum, színház) sajátos
- lehetőségeit tudatosan használjuk fel a nevelőmunkánkban
- a kínálatból úgy válogatunk, hogy választásunk a nevelési feladatok sokoldalú megoldását segítse elő

Az együttműködés tartalma:

- igény szerint könyvtárlátogatást szervezünk annak érdekében, hogy felkeltsük a gyermekek érdeklődését a könyvek és a könyvtár iránt
- lehetőséget teremtünk arra, hogy a közeli művelődési házak gyermek és családi programjairól tájékozódhassanak intézményünkben a szülők, néhány óvodás programra látogatást szervezünk
- az 5-7 éves gyermekeink számára múzeumlátogatást szervezünk, megfelelő előkészítéssel (múzeumi szakemberek segítségével) a gyermekek számára érthető, hozzájuk közel álló élményt szerzünk
- színházi élményhez az óvoda épületében szervezett, és színházlátogatások alkalmával juttatjuk a gyermekeket.

Kapcsolat az egészségügyi intézményekkel, a Prevenációs Központtal, a XIII. ker. Önkormányzat Szociális Osztályával

A kapcsolat intenzitását, rendszerességét elsősorban a törvényi szabályozások, illetve a fenntartói rendelkezések határozzák meg.

A kapcsolattartás alapelvei:

- az óvodában a gyermekek orvoshoz, védőnőhöz fűződő viszonyát pozitív attitűd erősítésével segítjük (rendszeres találkozás, barátságos légkör, az egészségügyi problémák tapintatos kezelése)
- az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében a védőnői hálózattal és a Prevenációs Központ munkatársaival szoros együttműködés kialakítása a hátrányos helyzetű, valamint

halmozottan hátrányos helyzetű családok gyermekeinek korai (3 éves kortól) óvodáztatásának biztosítása érdekében, illetve egyéb nehéz helyzetben lévő családok megsegítése érdekében

A kapcsolattartás formái:

- a hátrányos helyzetű családoknál családlátogatás megszervezése (védőnő, óvónő, vagy gyermekvédelmi felelős)
- hátrányos helyzetű családok életminőségének folyamatos figyelemmel kísérése kölcsönös tájékoztatással (védőnő, gyermekvédelmi felelős)
- a gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatáról a gyermekorvos, ill. a védőnő gondoskodik, melynek helyéről, idejéről a védőnő informálja a szülőket a tagóvodák központi faliújságán, ill. a számukra szabályozott módon (hatályos EüM rendelet alapján)
- a különböző egészségügyi intézményekbe (gyermekorvosi rendelő, gyermekfogászat) csak ismerkedési céllal látogatnak el a gyerekek.

Kapcsolat a közoktatás-irányítással és a szakmai szolgáltató szervezetekkel

Az együttműködés intézményei

- Budapest Főváros XIII. kerület Önkormányzat, Polgármesteri Hivatal, MISO
- Fővárosi 3. Számú Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- Budapest XIII. kerületi Pedagógiai Szolgáltató Központ
- Budapest XIII. kerületi Nevelési Tanácsadó
- Prizma Általános Iskola és Óvoda EGYMI
- Heim Pál Mentálhigiénés Központ
- SNI-s gyermekek egyéni fejlesztéséhez szükséges speciális intézmények
- Gyermekjóléti Központ,
- Szociális Osztály
- Gyámhivatal
- BRFK XIII. ker. Rendőrkapitányság
- HÍD Családsegítő Központ
- Fővárosi TEGYESZ (Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat)
- Vadaskert Kórház és Szakambulancia
- Vöröskereszt

Az együttműködés akkor eredményes, ha az óvodapedagógusok, a tagintézmény vezetők, az intézményvezető, a fenntartó, a pszichológusok, az egészségügyi dolgozók, a szakmai és szakszolgálatok az óvodai nevelés eredményessége, a gyermekek sikeres életútjának megalapozása és támogatása érdekében együtt munkálkodnak.

5. Az óvodai élet tevékenységformái

A játék

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, játékszerekre van szükség. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

Célunk

Széleskörű játéklehetőségek biztosítása, melyek módot adnak arra, hogy a gyermekek boldog, egészséges lelkű, kiegyensúlyozott, a világ dolgai iránt nyitott, eleven eszű, elevenen mozgó, önállóan kezdeményezők legyenek.

Olyan érzelmi-akarati tulajdonságok kialakítása a gyerekekben, melyek lehetővé teszik a

közösségbe való beilleszkedésüket, együttműködésüket.

Feladatunk

- a gyerekek képességeinek a lehető legalaposabb megismerése, elősegítése annak, hogy fejlődésük következő, magasabb szintjét fokozatosan elérhessék
- a gyermekcsoport társas kapcsolatainak megfigyelése, segítése
- támogató, élménybiztosító attitűd az óvodapedagógusok részéről, mely az elmélyült, gazdag és sokszínű játéktevékenységet teszi lehetővé
- a játék megfigyelése, az erről szerzett információk felhasználása
- megértés: mire van szükség (figyelem, elismerés, támogatás)
- ha szükséges, beavatkozás a játékhelyzet ismeretében, személyre szólóan

A napirendben biztosítjuk a viszonylag összefüggő játékidőt. Barátságos, megértő, elfogadó légkört alakítunk ki. Tudatosan és folyamatosan szervezzük az óvodán belüli és kívüli élmény- és tapasztalatszerzési lehetőségeket. Megteremtjük az élmények sokféle feldolgozásának, az újrajátszásnak a lehetőségeit. Formáljuk és erősítjük a csoporton belüli társas kapcsolatokat. Sajátosságokból adódóan (családias óvoda) alakítjuk a más csoportok gyermekeivel, felnőttekkel való kapcsolataikat.

Játékfajták

Gyakorlójáték – egyszerű mozgás, újszerű cselekvés ismételtetése.

Fejlesztési lehetőség: nagymozgások, testséma, szem-, kéz koordinációja, ismerkedés a körülöttünk levő világgal. Alkalmas az érdeklődő, alkotó, kreatív, összerendezett mozgású, kiegyensúlyozott személyiség kialakulásához.

Szerepjáték – egyszerű, egyszeri cselekvést magába foglaló játék, a gyermekek magukra vállalt szerepeken keresztül ábrázolják a valóság számukra lényeges mozzanatait. A szerepjáték átszövi a gyermek személyiségét és a legjobb személyiségformáló játékfajta.

Fejlesztési lehetőség: szociális tanulás, erkölcsi értékek, szabályok, önuralom, empátia, kommunikációs készség, beszédkészség, ismeretek, fogalmak bővítése.

Építő- konstruáló játék – élethelyzetek reprodukálása mellett építenek, szerkesztenek, elemekből játékszereket készítenek.

Fejlesztési lehetőség: kreativitás, megfigyelőképesség, szem-kéz koordináció, rész-egész viszony megtapasztalása, türelem, térészlelés, anyagok, felületek, formák, színek, viszonyok és az ehhez kapcsolódó mozgásformák megismerése.

Szabályjáték – a játékban meghatározott célt bizonyos szabályok keretei között kell elérni.

Fejlesztési lehetőség: kitartás, kudarc-tűrési erősítése, indulatok fékezése, önuralom, önfegyelem, együttműködés, tolerancia (szabályokhoz, társakhoz való alkalmazkodás), memória, kombinálóképesség, figyelem fejlesztése, ismeretek, fogalmak bővítése, játékos tanulás.

Barkácsolás játékok, kiegészítő eszközök készítése, amelyeket egyéb játéktevékenységben felhasználhatnak.

Fejlesztési lehetőség: tapasztalatszerzés anyagokról, formákról, percepció, alaklítás, kombinatív készség, eszközhasználat, kreativitás.

Dramatizálás, bábozás – élmények, karakterek, kedvelt és kitalált mesék, történetek eljátszása bábok, jelmezek, kellékek segítségével.

Fejlesztési lehetőség: a társas kommunikáció, beszédkészség, beszédértés, beszédkezdő fejlesztése, bátorság, fantázia, metakommunikáció és kifejező készség fejlesztése.

Az óvodás gyermekek életében legfontosabb tevékenység a játék, a szabad játék. Ebben a tevékenységben játsszák el, illetve ki élményeiket, elképzeléseiket, az őket ért pozitív és negatív hatásokat, az észszerűség és a kialakított egyszerű szabályok határain belül. Ez a tevékenység a gyermek fantáziájára, kreativitására épül, melynek feltételeit biztosítjuk (hely, idő, eszköz, anyag). Az óvodai csoportok összetételéből adódóan minden játékfajta megjelenik a játéktevékenység folyamán. A szabad játékválasztás elve alapján a gyermekek koruknak, lelkiállapotuknak, fejlettségi szintjüknek megfelelően választhatnak.

Szükség szerint, a helyzetből adódóan kezdeményezünk játékot, igény szerint adunk ötletet, segítséget a gyermeknek. Jellemző, hogy játszótársként aktívan részt veszünk játékaikban, segítünk a szabályrendszer kialakításában (új játék). Direkt módon nem avatkozunk az elmélyült játékba.

A játéktevékenységek során az óvodapedagógusnak lehetősége nyílik arra, hogy egyéni megfigyeléseket végezzen a gyerekek viselkedéséről, kapcsolatairól, tájékozottságáról és érzelmi állapotáról.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

Célunkat akkor érzük el, ha a gyermek

- örömmel, önfeledten játszik
- képessé válik arra, hogy önállóan hozzon létre szabályokat, saját maga legyen a játék irányítója
- az önállóan létrehozott tartalmas szerepjátékban tud társaihoz alkalmazkodni, a szerepnek megfelelően viselkedni, társainak segítséget nyújtani
- képes játék közben felmerülő konfliktusokat felismerni, kezelni, szükség esetén segítséget kérni a megoldásban
- közösségi kapcsolatát a játék által előírt szabályok, a szerepekhez kapcsolódó viselkedési szabályok vezérlik
- szervez és vezet mesedramatizálásokat
- maga által, illetve másokkal kitalált történeteket eljátssza társaival és a szükséges eszközöket kitartással, türelemmel elkészíti, munkamegosztásra képes
- kialakul a közös játék iránti igény, a felelősség-, és közösség tudat
- bonyolultabb alkotásokat hoz létre saját elképzelése vagy minta alapján
- szükségleteinek és életkorának megfelelő játékot választ
- részt vesz közös játékban
- önálló, kezdeményező megnyilvánulásai vannak
- elfogadó, pozitív érzelmek kísérik a társakkal való játékban
- aktívan részt vesz az erőfeszítést, ügyességet igénylő játékokban is
- betartja és követi a megismert szabályokat
- képes kreatív együttműködésre, gondolkodásra
- megvalósítja egyéni ötleteit és azokat meri vállalni is
- helyesen választ az adott tevékenységhez anyagot, eszközt
- saját élményeit képes újra játszani
- konfliktusait többnyire képes meg-, illetve feloldani
- kialakulnak olyan érzelmi-akarati tulajdonságaik, amelyek alkalmassá teszik a közösségben

való sikeres eligazodásra (pl. türelem, együttérzés, segítőkészség, kitartás, küzdeni tudás stb.).

Munka jellegű tevékenységek

A Napsugár Tagóvoda feladata a munka jellegű tevékenységek területén

A munka jellegű tevékenység az óvodás gyermek számára játékos jellegű, személyiségformáló szerepe van. Segíti a társadalmi gyakorlat megismerését, az életre való felkészítést. Célra irányuló, leginkább külső irányítással történik. Fontosnak tartjuk, hogy az óvodáskor végére belső indíttatásra is elkezdjék a munka jellegű tevékenységeket. Várhatóan nagycsoport végére a gyermekekben kialakul a belső fegyelem, a kötelességvállalás, kötelességtudat és annak teljesítésének igénye. Ennek érdekében igyekszünk megteremteni a feltételeket, arra törekszünk, hogy mindennapi tevékenységük közben is egyre több információ és tapasztalat birtokába jussanak, és az őket körülvevő világról egyre több ismeretet szerezzenek.

A vegyes korosztályú összetételből adódóan az óvodában megjelenő minden munka jellegű tevékenység egyszerre, egy időben jelen van. Ennek pozitív hatásait minden korcsoport megtapasztalhatja.

Munka jellegű tevékenységek a Napsugár Tagóvodában:

Önkiszolgálás (testápolás, étkezés, öltözködés)

Célunk az, hogy a gyerekek saját képességeik szerint, fokozatosan megtanulják és alkalmazzák az önkiszolgálás különböző formáit.

Naposi munka

A naposi feladatokkal fokozatosan ismertetjük meg a gyermekeket. A fokozatos feladatbővülés mindig a gyerekeke egyéni fejlettségi szintjéhez igazodik. A jelkép (kötény, napostábla) nem csak a megbízást és a feladatvállalást jelzi, hanem vonzóvá teszi a tevékenységet, amire a gyermek büszke és örömmel, sikeresen teljesíti azt. A naposság időtartamában és feladataiban illeszkedik a

folyamatos napirend kereteihez és formáihoz. A naposi munka kiemelt jelentőségű a gyermekek óvodai életében, mert erősíti bennük a munka, játéktól eltérő jegyeit. E munka során élük meg az „én csináltam”, „mi csináltuk” élményét, amely segíti a munkafolyamat menetét. Ennek eldöntése az óvodapedagógus feladata.

Alkalomszerű munka

A napi élet folyamán jelentkező, apró megbízás jellegű feladatokat rendszeresen kapnak a gyerekek. Egy részük ismétlődő, más részük alkalomszerű megbízatás, segítség az óvónőnek, dajkának, kisebbeknek, egymásnak. A feladatok elvégzése erősíti önállóságuk, magabiztosságuk kialakulását.

Növény- és állatgondozás

A gyermekek a csoportban dolgozó felnőttekkel közösen vesznek részt a csoportszobában kialakított élősarok növényeinek gondozásában, pl.: ültetés, hajtás, illetve az óvodában élő állatok gondozásában, pl.: csiga, madáretetés. A tevékenységeket a gyermekek a felnőtt jelenlétében végzik, a kisállattartás és növénygondozás szabályainak megtartásával.

Környezet rendjének megőrzése, környezetvédelem

Célunk, hogy a környezet rendjének megtartása, óvása a gyerekek igényévé váljon (játékokat, bútorokat, foglalkozási eszközöket rendben tartják, épségüket megóvják). Váljon szokássá az általuk is megvalósítható rendezettség kialakítása. A gyermekek érzelmi kötődéssel jutnak el környezetük védelméhez, megbecsüléséhez. A különböző séták, kirándulások, tevékenységek alkalmával fokozatosan alakulnak ki azok a megfelelő szokások, szokásrendszerek, magatartási formák, amelyek belső motivációvá alakulva a természetben való kulturált viselkedést eredményezik.

Fontos a felnőttek példamutató magatartása.

Óvodánkban a következő feltételek megteremtésével segítjük óvodásaink munkajellegű tevékenységeit:

- Megfelelő munkaeszközök biztosítása, azokat közösen tartjuk rendben.
- Igyekszünk mindennap elegendő munkalehetőséget, időt és helyet biztosítani a munka elvégzéséhez, gyakorláshoz.
- Folyamatosan figyelünk a biztonsági feltételek megteremtésére, a balesetek megelőzése érdekében.
- Hangsúlyt fektetünk a munkatevékenységek folyamatának megismertetésére, minél több gyakorlási lehetőség felkínálásával.
- A munka jellegű tevékenységek során a pozitívumok kiemelésével folyamatosan értékeljük a gyerekek tevékenységeit, ezzel is elősegítve az én-hatás, és az én- képük alakulását. A pozitív értékeléssel erősítjük bennük a munka eredményének, tevékenységének megbecsülését, a „jól elvégzett munka” örömeinek érzését.
- A munka jellegű tevékenységek végzésekor is maximálisan figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat, képességeket.
- A munka jellegű tevékenységek folyamán fontos a nyugodt légkör megteremtése, és a munka játékos jellegének megőrzése a cselekvések során, ezért erre minden nap nagy figyelmet fordítunk.

Céljainkat akkor értük el, ha az óvodáskor végére gyermekeink:

- az önkiszolgáló tevékenységet teljesen önállóan, a szokás- és szabályrendszert betartva végzik.
- figyelnek környezetükre, annak rendjére, saját dolgaikra, társaikat is erre ösztönzik.
- a természetszeretettel, a környezetük megbecsülése, védelme természetes szükségletként

megjelenik.

- szívesen, önként vállalják az alkalomszerű megbízásokat.
- örömmel vállalják a naposságot, önállóan, lelkiismeretesen, pontosan elvégzik feladataikat.
- ápolják, óvják környezetükben a növényeket, gondozzák az állatokat.

Önkiszolgálás

Szorosan összekapcsolódik az egészséges életmódra nevelés gondozási teendőivel (lásd egészséges életmód). Megismertetjük a gyermekeket egy-egy használati tárgy alkalmazásával, az önkiszolgálás különböző műveleteivel, azok sorrendjével.

Gyakorlás útján megszilárdítjuk az önkiszolgálás készségeit, kialakítjuk az önálló munkavégzés szokásait, ehhez egyéni fejlettség szerint segítséget nyújtunk.

Közösségért végzett tevékenységek:

- naposi munka
- a mindennapi élettel kapcsolatos állandó, és alkalomszerű munkák (pl. segítség az óvónőnek és más felnőtteknek, alkalmi megbízások)
- környezet, növény és kisállat gondozás.

Naposság

A naposi feladatokkal fokozatosan ismertetjük meg a gyermekeket. A jelkép (kötény, napostábla vagy kitűző) nem csak a megbízást és a feladatvállalást jelzi, hanem vonzóvá teszi a tevékenységet, amire a gyermek büszke és örömmel, sikeresen teljesíti azt. Ügyelünk arra, hogy a naposi munka elvégzése minél kevesebb időt vegyen el a gyermek játékidőjéből.

A naposság időtartamában és feladataiban illeszkedik a folyamatos napirend kereteihez és formáihoz. A fokozatos feladatbővülés mindig a gyerekek fejlettségi szintjéhez kell, hogy alkalmazkodjon. A naposok munkáját az óvónő és a dajka segíti. Olyan légkört kell teremteni, amelyben a feladatokat a gyermekek örömmel végzik, társaikkal együttműködhetnek.

A mindennapi élettel kapcsolatos állandó és alkalomszerű munkák

Udvar és teremrendezés; játékelrakás; játékjavítás, tisztítás, készítés; egyéni megbízások, üzenetek átadása; kerti munka; ünnepi készülődés (ajándékkészítés, szobadíszítés, csinosítás); házimunka jellegű tevékenységek.

Környezet, növény és kisállat gondozás

A környezet, növény és kisállat gondozás során a gyermekek megismerkednek az egyes munkafolyamatokkal. Megtapasztalják, hogy hatással vannak környezetükre, a gondoskodás, felelősségérzését pl. etetés, környezet tisztítása, ültetés, locsolás, gereblyezés, etetés, stb.

A növények és kisállatok beszerzése előtt körültekintően szabad csak eljárni, csak az ANTSZ által engedélyezett élőlények kerülhetnek a gyermekek környezetébe!

Óvodánk kiemelt feladata a környezetvédelem és az egészséges életmódra nevelés.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- a gyerekek a munka során képesek együttműködni
- örülnek, ha feladataikat teljesíthetik
- önállóan, igényesen végzik a naposi munkát
- észreveszik környezetükben a „beavatkozás” szükségességét
- szívesen vállalkoznak egyéni megbízások teljesítésére
- segítenek a kisebbeknek

- szeretnek meglepetést készíteni a társuknak és a szüleiknek (pl. születésnap ajándék).

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodai tanulás folyamatos, játékba integrált, önkéntes és cselekvéses tapasztalatszerzés. A teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, hanem az egész nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, komplex módon történik. A tanulás a nevelési folyamat szerves része, a tanulási folyamatnak szociális, mozgáson alapuló és értelmi képességeket mozgató összetevői vannak. Többnyire mindig, mindegyik összetevő jelen van. Az, hogy mikor, melyik dominál, mikor, melyik kap nagyobb hangsúlyt, az mindig az adott tanulási helyzettől, valamint a gyerek általános és pillanatnyi állapotától függ.

Lehetséges formái:

- utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása)
- játékba integrált, cselekvéses tanulás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- gyermeki kérdésekre és válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- gyakorlati problémamegoldás
- az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban megvalósuló tanulás.

Célunk

- elsődlegesen az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, az ismeretek adekvát alkalmazására, felhasználására felkészítés.
- a gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre alapozva a tudás, tanulási utáni vágy felkeltése.
- a gyerekek képességeinek fejlesztése, differenciált személyiségfejlődésük segítése, hogy képessé váljanak az iskolai tanulásra.
- a holisztikus szemléletmód kialakítása.

Feladatunk

- gyermekek örömteli tevékenységi, megismerési vágyának kielégítése
- a gyermekek előzetes tapasztalatainak, ismereteinek a figyelembevételé
- változatos, a gyermekek cselekvő aktivitására épülő, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása
- tanulást támogató környezet megteremtése
- személyre szabott, pozitív értékeléssel a gyermekek személyiségének kibontakoztatása
- a különböző képességek, készségek és a meglévő tudás egyenrangúságának biztosítása
- az ismeret, attitűd, képesség hármasságának (kompetencia) érvényesítése
- a gyermekek értelmi képességeinek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlesztése
- érzelmi-akarati tulajdonságaiknak edzése (folyamatosság és fokozatosság) feladattudatuk és feladattartásuk erősítése érdekében
- a több érzékszervvel, változatos módon történő megtapasztalás lehetőségének biztosítása
- a gyermekek egyéni képességeinek nyomon követése, az ehhez igazodó differenciált fejlesztés megvalósítása
- a gyermekek tanulás iránti vágyának felébresztése, kíváncsiságuk, érdeklődésük fenntartása (életkoruknak megfelelő ideig)
- a természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalataik rendszerezésének tudatos szervezése
- a kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek felismerése és fejlesztése

- részképesség lemaradás, illetve egyéb potenciális tanulási zavar időbeni kiszűrése, jelzés a megfelelő szakembernek és a tagóvoda vezetőjének.

Munkánk során a kötetlen foglalkoztatási formát alkalmazzuk.

A tanulás szervezésének elvei

Az óvodapedagógus vegye figyelembe:

- az előzetesen megszerzett tapasztalat, ismeret (tudásanyag) bőségét és mélységét
- a gyermekcsoport összetételét, értelmi, érzelmi érettségét
- az egyénileg haladó gyermekek tempóját (a gyermekhez igazodó tanulásszervezés, egyéni módszerek alkalmazása)
- a megfelelő eszközök alkalmazását
- a közösen szerzett élményekből a gyermek által hasznosított tapasztalatokat a saját képességének megfelelően

Az óvónő által kezdeményezett kötetlen tevékenységi formák időtartama kiscsoportokban maximum 20 perc, középső csoportban maximum 20-25 perc, nagycsoportban 30 – 35 perc.

A Napsugár Tagóvoda feladatai a tanulási tevékenységek területén

Mindezek által fejlesztjük megismerő képességüket, gondolkodásukat, kreativitásukat, erkölcsi, akarati tulajdonságaikat. Célunk, hogy a megismerési vágy, az óvodáskor végére belső motivációvá alakuljon a megfelelően irányított tanulási folyamatban.

A fejlődés folyamatát nem kötjük merev időkeretekhez, természetes számunkra a gyermekek eltérő fejlődési üteméhez való alkalmazkodás.

Szeretetteljes, nyugodt, megértő légkört biztosítunk minden gyermek számára, amelyben nem a végeredmény, hanem a tevékenység, és az általa megélt sikerélmény a fontos.

A tanulás szervezése

A vegyes/osztatlan korosztályú csoportok sajátosságaiból adódóan, a tanulási folyamat megszervezése nagy odafigyelést igényel. A tanulási folyamat során, mindegyik korosztályra külön figyelmet fordítunk.

A testnevelés minden korcsoportban kötött foglalkozásként szerepel. A többi foglalkozást az óvodapedagógus – a témától, a gyermekek fejlettségétől, a helyzettől függően –követlenül szervezi meg.

A gyermekek egyéni fejlődési ütemének figyelembevételéhez, – a differenciált tevékenykedtetéshez leginkább alkalmas tevékenységi keretnek a kötetlen tevékenységeket tartjuk.

Az óvodapedagógusok jellemzően mikrocsoportos, egyéni fejlődésre, fejlesztésre fókuszáló, és a korosztályi sajátosságokat leginkább figyelembe vevő tanulási tevékenységeket szerveznek.

A tanulási folyamat értékelése:

Minden nap minden gyermek pozitív megerősítésben részesül, amely mindig konkrét. Az értékeléssel célunk az, hogy minden gyermek érzelmileg feltöltődve, a tanulási folyamatot sikerélményként megélve magabiztossá váljon.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- értelmi képességeik koruknak megfelelő szinten vannak (észlelés, érzékelés, figyelem, gondolkodás, emlékezet)
- a tanuláshoz szükséges kompetenciáik koruknak megfelelően fejlettek
- kialakulnak az iskolába lépéshez szükséges készségek, képességek, kulcskompetenciák

- megjelenik feladattudatuk, kitartásuk, önállóságuk
- természetes módon, szorongás nélkül, érdeklődéssel tevékenykednek
- problémamegoldó képességük, kreatív gondolkodásuk, helyzetfelismerésük jó szintű
- nyitottak az őket körülvevő világra, kíváncsiságuk belső motivációvá alakul
- a tanulás eredményeként tudásuk, ismeretük gazdag, sokrétű
- a részképeség és tanulási zavaros gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerülnek
- a tehetséges gyermekek is megtalálják a kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységet.

Művészeti nevelés

Verselés, mesélés

A mese, a vers a gyermekek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődését célozzák. A mesehallgatás közben kialakult bensőséges hangulat, az átélt közös élmény befolyásolja érzelmi életük alakulását. A történetek tartalma hozzájárul ismereteik bővüléséhez, a csodás elemek a fantázia, a képzelőerő alakulásához, a versekben rejlő zeneiség, játékoság a gyönyörködtetés, az esztétikai ízlés formálásához, a nyelvi képességek fejlesztéséhez. A felhasznált irodalmi anyag kiválasztásánál legfontosabb szempontunk, hogy az irodalmi mű a gyermekekhez közel álló, értékes alkotás legyen. Ilyenek a magyar népmesék, népi rigmusok, magyar és külföldi klasszikus és kortárs gyermekeknek szóló művek.

A kisebb/3-4,5 év/ gyermekek részére egyszerű szerkezetű, tartalmilag érthető, rövid, láncszerkezetű meséket választunk. Előnyben részesítjük az állatokról szóló történeteket, vagy a gyermekek mindennapi életével kapcsolatos elbeszéléseket. A nagyobbak már megértik a bonyolultabb és hosszabb meséket, az összetettebb jellemű mesehősöket, a tréfás fordulatokat, a tündérmesék csodás világát. Válogatunk az óvodáskorú gyermekek számára is érthető meseregényekből is. A versanyag kiválasztásának alapfeltétele minden korosztályban a játékoság, a ritmus, a hangulat. (Évszakhoz, játékhoz, állatokhoz kapcsolódó-, humoros-, alkalmi- versek) Igyekszünk megismertetni őket (mesék, versek hallgatása, mondogatása) a mai modern, kortárs gyermekirodalommal is, mert úgy véljük, hogy ezek érzelmileg, szóhasználatukban, szófordulataikban közel állnak hozzájuk, és könnyen érthetőek a mai (a XXI. sz.-i) óvodások számára.

Óvodánkban az egy nevelési időszakban elsajátítandó versek, mondókák, hallgatott mesék /a pihenés, alvás előtti mesén kívül/ ajánlott minimuma korosztályonként:

<i>KOROSZTÁLY</i>	<i>MESE, VERSES MESE</i>	<i>VERS</i>	<i>MONDÓKA</i>
<i>3-4 év</i>	<i>5-7</i>	<i>8</i>	<i>8-10</i>
<i>4-5 év</i>	<i>4-6</i>	<i>8</i>	<i>5-6</i>
<i>6-7 év</i>	<i>4-6</i>	<i>8</i>	<i>4-5</i>

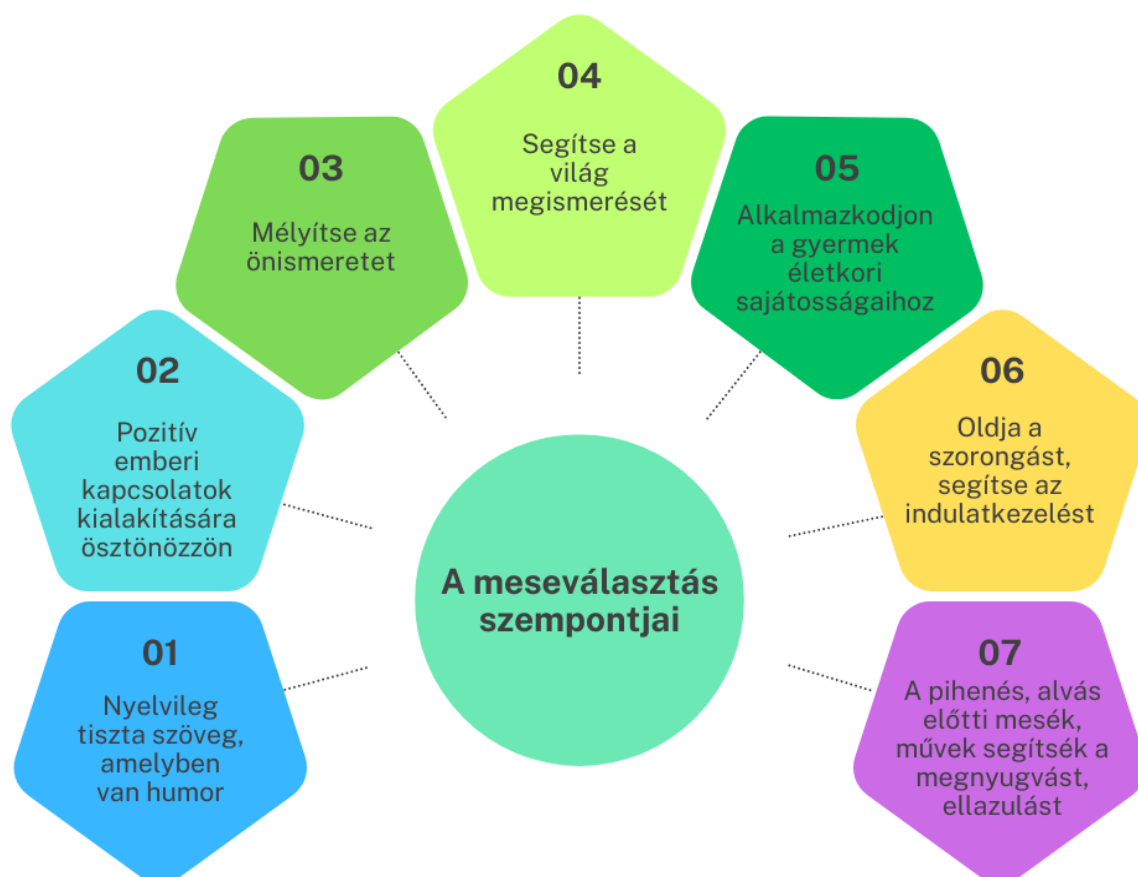
Az ajánlott minimum számok, az ünnepekre való készülődéssel összefüggő versek, mondókák nélkül értendőek. Korosztályonként változó hosszúságú és nehézségű mondókákkal, versekkel, mesékkel ismertetjük meg gyermekeinket.

Feladatunk

- változatos irodalmi élmények közvetítése
- elsősorban a magyar népi, illetve műalkotásokból történő választás, valamint kortárs irodalmi művekből és a nemzeti és etnikai kisebbségek verseiből,

- meséből, valamint a migráns gyermekek hazájának kulturális értékeiből történő merítés
- a gyerekek beszédkedvének felkeltése és beszédkulturájuk alakítása
- nyugodt, kényelmes körülmények teremtése az irodalmi művek befogadására
- a mese-, versmondás, bábozás és dramatizálás szokásainak, szertartásainak kialakítása
- bábozás a gyerekeknek, közös bábszínházi élmények megszervezése
- az óvónői előadásmód tükrözze anyanyelvünk hangzásvilágát, ritmusát, dallamát
- metakommunikációs eszközökkel érzékletes, de ugyanakkor természetes alkalmazása
- a gyerekek számára az önkifejezés lehetőségeinek felkínálása, ösztönzése a saját vers- és mesealkotásra, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálására
- a szülők figyelmének felhívása a beszélgetések, a beszélgetéssel kísért együttes tevékenységeknek a gyerekek értelmi és érzelmi fejlődését serkentő, a szülő- gyerek kapcsolaterősítő hatására
- az élő előadásban elhangzó mese-vers jelentőségének hangsúlyozása a szülőknek az audiovizuális eszközök által közvetítettekkel szemben
- a szülőknek segítségnyújtás az igényes gyermeki irodalom kiválasztásához.
- a mesék-versek újszerű feldolgozása érdekében, dramatikus- improvizatív-kreatív játékok alkalmazása, drámapedagógiai elemek felhasználása. E módszerek használatával, a mesét és verset hallgató gyermek megérti a számára fontos „üzenetet” és érzéseit cselekvések útján ki is tudja fejezni
- az élményszerűbb mesefeldolgozás érdekében, a digitális eszközök szélesebb körű alkalmazása, illetve az újrahasznosítás jegyében, folyamatos eszköz kínálat biztosítása a gyermeki képzelet kifejezéséhez, ötletek elkészítéséhez (bábok, szerepjelzők)

A meseválasztás szempontjai:

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha:

- a gyerekek játék közben is odailó mondókákat, verseket, rigmusokat mondogatnak
- szívesen hallgatnak mesét, kérik a mesék ismétlését
- önálló verselésre, mesemondásra vállalkoznak
- segítenek a mesemondás, verselés helyének, feltételeinek kialakításában
- tevékenyen, aktívan vesznek részt a beszélgetésekben, felfogják, megértik a hallott irodalmi mű témáját, humorát, költői képeit, a hangzás, a hangulat, érzelem és alkalom egységében
- megszilárdulnak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokásaik, figyelmük fenntartásának és ellenőrzésének egyezményes jelzései
- össze tudják kötni a folytatásos mesék, verses mesék, meseregények szálait
- vannak kedvenc mesehőseik, a velük történetek megjelennek a játékukban (bábozásban, dramatizálásban, szerepjátékban)
- beszélgetnek az elhangzottról, megjegyzik az érdekes mese és szófordulatokat, furcsa, vagy szép hangzású neveket, s ez beépül aktív szókincsükbe
- kialakul a képességük a belső képteremtésre
- vigyáznak a könyvre.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Fontosnak tartjuk az egyszerű, a gyermekek által könnyen használható ritmushangszerek megszerettetését, megismertetését. Ide tartoznak pl.: csörgők, dobok, ritmusbotok, cintányérok, triangulumok, csengők, rázók és egyéb ütemes, hangot kiadni tudó eszközök. Célunk, hogy a magyar zenei anyanyelv közvetítésével felkeltsük a gyerekek zenei érdeklődését, ismerkedjenek más népek zenéjével, koruknak megfelelő alkalmi és műdalokkal, formálódjon zenei ízlésük, valamint ének – zenei kultúrájuk megalapozódjon. A népi hagyományokra épülő mondókák, dalok és dalos játékok által a gyermekek megismerkedhetnek a hagyományörzés elemeivel is.

Fontos, hogy a gyermekek számára az éneklés, az énekes játék, a zenélés örömforrás legyen, mert ez az alapja a zeneszerető / zenélő / felnőtté válásnak.

Az éneklést, mondókázást fontos hangulati elemként alkalmazzuk bármely komplex tevékenységben. Egy jól megválasztott dal, mondóka megsokszorozhatja az adott tevékenység esztétikai hatását, és segíti az abban való elmélyülést.

Feladatok az ének-zenei nevelés során

- a gyermekekkel a magyar népzene kincseinek, koruknak megfelelő darabjainak megismertetése
- a dalos játékok mozgás anyaggal együtt történő megtanítása, egyszerű tánclépések gyakorlása
- a spontán adódó alkalmak kihasználása
- ösztönző, megfelelő eszközök / hangszerek, fejdíszek, öltözékek / biztosítása
- saját dal és ének repertoár folyamatos bővítése
- életkoruknak megfelelő, művészi értékű zenehallgatásra szánt dalok, zeneművek kiválasztása
- a zenei anyag összeállításakor szempontként elsősorban az életkori sajátosságokat vesszük figyelembe – érzelmi közelség, hangterjedelem, ritmuskombinációk, mozgásanyag
- igényes zenei kultúrát képviselő dalok, dalos játékok, mondókák kiválogatása, összeállítása az életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelően
- kellemes légkör biztosítása az énekes, táncos játékokhoz, sok zenei élményt nyújtása
- a zenei képességek, készségek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) alakítása, fejlesztése
- a gyermek zenei kreativitásának és alkotókészségének a fejlesztése
- a gyermeki tehetség kibontakoztatása sokféle hangszer megismertetésével és használatával
- a gyermek zene, éneklés iránti érdeklődésének felkeltése
- a zene befogadására való képességek megalapozása

- különböző, változatos módszerekkel és eszközökkel a gyermek ritmusérzékének fejlesztése
- a magyar népi kultúra kincseinek, a népszokások egyes elemeinek, az ünnepeinkhez kapcsolódó zenék, dalok megismertetése
- a gyermek tér és formaérzékének fejlesztése a játékok során alkalmazott különböző térformák gyakorlásával
- a tehetségigéretnek bátorítása, segítése. A néptánc délutáni játékműhelyben lehetőséget biztosítunk a tehetségek kibontakoztatására. Fő célunk a gyermekekkel mélyebben megismertetni népszokásainkat, hagyományainkat játékos formában, valamint alap néptánc motívumokat elsajátítani, ezen felül zenei képességeiket és pszichikus funkciójukat is fejleszteni. A csoportos pedagógusok ajánlásával vesznek részt a nagycsoportos gyermekek

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- a gyermekek képesek zenei élmények befogadására
- kialakul az éneklés iránti belső motivációjuk
- kedves dalaikat bármikor szívesen énekelgetik
- saját képességeikhez mértén tisztán, megfelelő hangmagasságban, tempó tartással énekelnek
- ismernek alapvető hangszereket, hangjukról felismerik azokat
- kialakul ritmusérzékük – automatizálttá válik az egyenletes lüktetés – melyet tapssal, mozdulatokkal, járással és ezek kombinációjával is ki tudnak fejezni
- egyszerű ritmusok visszaadására képesek
- egyszerű ritmushangszereket tudnak használni
- a zenére történő mozgásuk esztétikus, összerendezett
- örömmel énekelnek, csoportosan és egyénileg, önálló indítással életkoruknak megfelelően tisztán
- képesek az egyenletes lüktetés és ritmus együttes gyakorlására
- ismerik és megkülönböztetik a „tá” és „ti-ti” ritmusokat, tisztában vannak a szünet, mint zenei egység jelentésével
- megkülönböztetnek halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú fogalompárokat énekes gyakorlatban is
- képesek dallamfelismerésre kezdő vagy belső motívumról
- ismernek néhány ütőhangszert, azokat önállóan és változatosan használják az egyenletes lüktetés és ritmus kifejezésére, valamint az éneklés kíséretére is
- egyszerű, játékos mozgásokkal kísért körjátékokat, gyermekjátékokat egyöntetűen, esztétikusan játszanak.
- jól ismerik a különböző mozgásformák, térformák kialakítását (kör, csigavonal, hullámvonal, páros kör, mindenki párban, csillagforma, szűkülő és táguló kör, kaputartás, bújás)
- megfigyelnek és megkülönböztetnek finomabb hangszíneket a természetben, a környezetben hallható zörejekben, beszéd és énekhangokban, valamint hangszeren játszott zenében.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A mindennapok során lehetőséget biztosítunk az alkotási kedv kibontakoztatásához. Minden, az alkotáshoz szükséges eszköz a gyerekek szabad játék ideje alatt is bármikor elővehető, a gyerekek számára könnyen elérhető helyen van. Szem előtt tartjuk a hulladékanyagok újra felhasználását az alkotó tevékenységekben. A különböző hulladékanyagokból (konzervdoboz, tojástartók, papírgurigák, dobozkartonok, flakonok, stb.) készített vizuális produktumok mellett, játékeszközöket, hangszereket, a szabad játéktevékenységbe ágyazott kiegészítő kellékeket

készítünk a gyerekekkel, mely az ő gondolataik mentén készül, ezzel is formálva környezettudatos és asszociatív gondolkodásukat.

Célunk

A tehetségigéreték bátorítása, segítése. A Színvarázs délutáni kézműves műhelyekben lehetőséget biztosítunk a tehetségek kibontakoztatására. Környezettudatosságra figyelve választjuk a gyerekek számára a különféle technikákat. A csoportos pedagógusok ajánlásával vesznek részt a középső- és a nagycsoportos gyermekek.

Minden csoportban külön kialakított játéktér áll a gyerekek rendelkezésére a vizuális tevékenységekhez, melyeket az óvodában töltött játékidjük alatt bármikor használhatnak.

A csoportok által és az egyénileg elkészült alkotásokat óvodán belül kiállítjuk. (fal felületek, üveg felületek, táblák, asztalok)

A vegyes korosztályú, osztatlan csoportok sajátosságaiból adódóan különböző nehézségű technikák változatosságával, egymásra épülésével, a fokozatossággal, az életkori- és egyéni sajátosságok figyelembevételével biztosítjuk a differenciálást.

Vizuális tevékenységeink során törekszünk többféle anyag használatára. Különleges technikák, eszközök és alkalmazások használatával új irányokat mutatunk a kreativitás, a problémamegoldó gondolkodás felé.

A gyerekek által barkácsolt eszközöket játékaik és az irányított tevékenységek során is felhasználhatják (pl.: szerepjátékaikban, dramatizálásban, gyakorlójátékban stb.)

Gyermekeink játéktevékenységük során gyakorolják a különböző vizuális technikákat, ezzel is segítve az önfejlesztő folyamatot.

Óvodásaink aktívan részt vesznek óvodai környezetük díszítésében (csoportszoba, öltöző, folyosó stb.)

Témákkal összefüggően megismerkedhetnek a gyerekek az odaillo és számukra is érthető műalkotásokkal (képző- és iparművészeti, népművészeti, építészeti stb.)

Fontosnak tartjuk a magyar néphagyományok, tájegységek motívum mintáinak megismerését a gyerekek számára (pl.: kalocsai hímzés, matyó minták, kalotaszegi stb.)

Mozgás, edzés, szervezett mozgás

A mozgás és az edzés felerősíti és kiegészíti a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatását és hozzájárul a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások kialakulásához.

A tornának, játékos mozgásoknak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek - teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve - minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk.

Szabad, spontán mozgás

A spontán, a szabad játék során végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermekek személyiségének – pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A mozgást nem kell megszerettetni a gyerekekkel, mert állandó belső késztetést éreznek, örömmel és természetes módon gyakorolják.

Az óvoda udvara lehetőséget nyújt a mozgásformák gyakorlására, mozgásos játékokra, miáltal a gyerekek természetes mozgásigénye sokrétűen kielégül. A gyermekek különböző terepeken

gyakorolhatják a különböző fogó játékokat, mászásokat, gurulásokat, bújócskát, stb.

A csoportszobákban fontos szempont, hogy elegendő teret, rögzített és/vagy mobilizálható, eszközt biztosítsunk a mozgásos játékokhoz. Így a gyermekek váltakozva használhatják azokat a torna és egyéb eszközöket, amelyek testedzésüket, mozgásfejlődésüket is szolgálják.

A jó levegő, napfény, víz segítik a gyermekek edzését. Késő ősszel és télen az udvar mozgás lehetősége időnként kevésnek bizonyul. Sétákkal, közeli játszótérek látogatásával a levegőzés és mozgás adta lehetőségeket szükséges kiegészíteni.

Nyári hőség és a mozgás

A nyári hónapokban különösen fontos, hogy a mozgásos tevékenységek a hőség figyelembevételével legyenek megtervezve. A meleg időjárás hatással lehet a gyermekek fizikai teljesítőképességére és közérzetére, ezért az alábbi szempontokat szükséges figyelembe venni:

Időzítés

A nyári napokon a szervezett mozgásos tevékenységek legideálisabb időpontja a reggeli órákban van, amikor a hőmérséklet még alacsonyabb, és a napsütés kevésbé intenzív. Kerüljük a déli órákat, amikor a hőség és a nap ereje a legnagyobb.

Hidratálás

Nyáron különösen fontos a megfelelő folyadékpótlás, hogy elkerüljük a kiszáradást. A gyerekeknek rendszeresen, kis mennyiségekben fogyasztják a vizet a mozgás során, és biztosítjuk számukra az ivás lehetőségét mind a szervezett, mind a szabad mozgás alatt.

Fokozott figyelmet fordítunk a fáradtság jeleire, a pihenés megfelelő körülményeinek kialakítására, ezen belül is kiemelten az árnyékolásra.

A hosszabb, intenzívebb mozgásos tevékenységek között rendszeres pihenőidőt biztosítunk, lehetőleg árnyékos területeken.

Vízhasználat és hűtési lehetőségek

Nyáron a vízzel kapcsolatos tevékenységek kombinálhatók a mozgásfejlesztéssel. Az óvoda udvarán vízi játékok, zuhanyzó, párapapucs frissítő hatásúak lehetnek, miközben mozgásra ösztönzik a gyerekeket. A víz és a mozgás kombinációja segít a hőség elviselésében és fejleszti a gyerekek motoros képességeit.

A Napsugár Tagóvoda sajátosságai a mozgás, az edzés és a szervezett mozgással kapcsolatosan

Óvodánkban törekszünk arra, hogy gyermekeink olyan alapvető szükségleteit elégítsük ki, amelyek elősegítik növekedésüket, fejlődésüket, hozzájárulnak egészségük megőrzéséhez, jó közérzetükhöz, egészséges életmódjuk alakításához. Ennek érdekében a gondozási teendők mellett nagy hangsúlyt fektetünk a mozgásfejlesztésre is. A mozgásfejlesztéshez *folyamatosan* biztosítunk és kihasználunk minden spontán adódó mozgáslehetőséget a nap folyamán, az egyéni sajátosságok figyelembevételével.

A gyermekek mozgásigényének kielégítését és fejlesztését

- testnevelés foglalkozásokon,
- mindennapos frissítő torna alkalmával,
- „zenés” percekkel (zenére végezhető szabad és szervezett mozgással),
- szabad levegőn végezhető különböző mozgásos tevékenységekkel,
- csoportszobában szervezett mozgáslehetőséggel biztosítjuk, melyeket részben szabadon választhatnak a gyermekek, részben az óvónő kezdeményezi, szervezi.

A mozgás megszerettetését, a mozgásigény kielégítését a tervszerűen kidolgozott *mozgás tevékenység* fontos feladatának tekintjük. A helyesen megválasztott mozgásanyag változatos gyakoroltatásával, megfelelő intenzitású, derűs légkörű testmozgással biztosítjuk motoros képességeik fejlődését, fejlesztjük olyan akarati tulajdonságaikat, mint pl. a fegyelmezettség, önfegyelem, kitartás. A képességek fejlesztését, a gyermekek biológiai fejlettségének, életkori sajátosságainak megfelelő, differenciált terheléssel igyekszünk elérni.

- 3-4 éveseknél a nagymozgások fejlesztését, a természetes mozgások (kúszás, csúszás, mászás) gyakoroltatását,
- 4-5 éveseknél a testséma fejlesztését, a testrészek részletesebb megismerését, a nagymozgások kibővítését (ugrások, dobások), a szem-kéz, szem-láb koordinációt igénylő gyakorlatokat,
- 5-6 éveseknél az oldaliság, a nagymozgások finomabb, koordináltabb, a szem-kéz, szem-láb koordinációs gyakorlatok pontosabb végrehajtását tűzzük ki célul.

Fő szempont mindezek mellett természetesen a játékosság, hiszen a játék öröme nagymértékben motiválja a gyermekeket a mozgásra. Nagy hangsúlyt fektetünk tevékenységeink megtervezésénél arra, hogy mindig szerepeljenek bennük olyan játékos gyakorlatok, melyek elősegítik gyermekeink számára a helyes testtartás alakítását, valamint olyanok, amelyek az esetleges tartáshibák megelőzését szolgálják. Legfontosabbnak azt tartjuk, hogy gyermekeink szívesen tornázzanak, *mozogjanak és fejlődjen* mozgáskészségük.

A *mindennapos mozgás* lehet a csoportszobai tevékenység lezárása, játék az udvaron, vagy bármilyen játékos mozgás gyakorlása.

Naponta legalább egy alkalommal – jó idő esetén, az udvaron, egyébként vagy a csoportszobában, vagy a tornateremben – kerül rá sor. Itt is alapvetőnek tartjuk a játékosságot, ezért a mindennapos mozgás anyagát főleg mozgásos játékokból építjük fel, kiegészítve különböző gimnasztikai gyakorlatok ismétlésével. A játékok kiválasztásánál a korosztály jellemzőit, a csoport fejlettségi szintjét vesszük figyelembe. Óvodánk rendszeresen részt vesz a kerület által szervezett ill. budapesti óvodások számára rendezett sportversenyeken, vetélkedőkön. Folyamatosan figyeljük a pályázatokat, így eszközeink változatosak és mindig megújulnak.

A természetes mozgás igényének kielégítéséhez a feltételeink adottak:

- tornateremmel, nagy területű /2 db/, vegyes burkolatú udvarral rendelkezünk
- a közúttól való ideális távolság, a Duna közelsége jó levegőt, biztonságot ad
- gyermekeknek lehetőségük van a különböző mozgásformák gyakorlására
- a csoportszobákban is biztosítjuk a gyermekeknek a szabad mozgás lehetőségeit: szobamászókák, trambulín, mozgáskotta, Bosu labda, gólyaláb, ugráló szőnyeg, egyéb testnevelési eszközök.

Óvodánk jól ellátott különböző stabil és mobil tornaszerekkel, torna- és mozgásfejlesztő eszközökkel, melyekkel megvalósíthatók a testnevelés mozgás anyagának gyakorlási lehetőségei, továbbá játékra ösztönzők. Az optimális tárgyi feltételek biztosításán túl elengedhetetlennek tartjuk az óvónő és a gyermek aktív együttműködését. A nyugodt, derűs légkörű, játékban gazdag, kellő intenzitású testmozgás nemcsak a kondicionális és koordinációs képességek fejlődését biztosítja, hanem hozzájárul az egész gyermeki személyiség differenciált fejlesztéséhez is.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- növekszik a gyermek teljesítőképessége, teherbíró és ellenálló képessége, mozgása összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik

- szereti és igényli a mindennapos mozgást
- mozgása harmonikus, összerendezett
- téri tájékozódása kialakult, irányokat meg tud különböztetni
- magabiztosan alkalmazza a jobb-bal kifejezéseket, ismeri saját testét, testrészeit, képes meg is nevezni és beazonosítani
- fizikai erőnléte, állóképessége életkorának megfelelő
- kialakult a szem-kéz, szem-láb koordinációja
- fejlett az egyensúlyérzéke
- a mozgásos játékok, gyakorlatok téri helyzetek felidezésére képes, vizuális memóriája korának megfelelően fejlett
- ismer legalább egy labdajátékot (foci, kidobós)
- ismeri legalább 2-3 kéziszer használatát (labda, ugrókötel, karika)
- képes alkalmazkodni társaihoz, korának megfelelően fejlett az önuralma, toleráns, együttműködő, segítőkész
- ismeri a csapatjáték szabályait
- egészséges versenyszellemmel képes küzdeni.

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés

A környezet megismerésére nevelés

A fenntarthatóságra nevelés

Fontosnak érezzük, hogy az óvodában a gyerekek nap, mint nap megtapasztalják az őket körül ölelő természet védelmét, és megértsék, hogy környezetük és egészségük megóvása miért is fontos. Figyeljenek oda Földünk természeti erőforrásainak mértékletes használatára. Az óvodapedagógusok nevelő munkája során, a szabad játékba, a különböző napi tevékenységekbe ágyazva mutatják meg a gyermekeknek, mi az, amivel már ők is hozzájárulhatnak környezetük védelméhez, megóvásához. A tudatos „zöld szemlélet” kialakításához jó alkalmat adnak a tervezett témahetek, projektek, élményszerző séták, szabadba tervezett környezetismereti tevékenységek, spontán vagy irányított megfigyelések, kirándulások, közösségi ünnepek, pályázati lehetőségekbe való bekapcsolódások.

A fenntarthatóság értékrendjének kialakításához kapcsolható tevékenységek:

- virág és egyéb konyhakerti, fűszernövények ültetése, palántázása, gondozása
- szabadba tervezett, irányított megfigyelések az évszakok változásainak megfigyeltetésével
- madárvédelem, madárgondozás - ismert és védett fajokkal való ismerkedés óvodai környezetben és külső helyszíneken (séták, madárgyűrűzés program stb.)
- szelektív hulladékgyűjtés formáinak elsajátítása (komposztálás, műanyag, papír, kommunális stb. hulladékfajtákkal való ismerkedés, prevenció)
- hulladék újrahasznosítási lehetőségek megismertetése a gyerekekkel (“hulladékból játék”, alkotó-kreatív tevékenységek stb.)
- állatvédelem - élőállat gondozás az óvodában a gyerekek bevonásával, madáretetés, menhely, látogatások, állatkertben, természetben való kirándulások, kutya asszisztált foglalkozások szervezése
- szervezett kirándulások természetes környezetben (tanösvény és természetvédelmi helyek látogatása)
- energiatakarékosságra való nevelés játékos tevékenységekbe ágyazva
- fenntartható közlekedéssel való ismerkedés
- környezetvédelmi pályázatokba való bekapcsolódás

A Napsugár Tagóvoda sajátos feladatai a környezet megismerésére neveléssel kapcsolatosan

A gyermeki megismerés alapja óvodás korban a folyamatos érzékelés, cselekvés, a közvetlen megfigyelés, tapasztalatszerzés. Tudatos munkánk mellett a gyermekek tapasztalataira, élményeire, kíváncsiságára, spontán érdeklődésére építünk, ezek segítségével ismertetjük meg őket a természet közeli élettel, a természet és a környezet szépségeivel, értékeivel, ill. neveljük őket a természet szeretetére.

Törekvéseink a környezet megismerésére nevelés során

- alkalmi és folyamatos megfigyelések biztosításával igyekszünk a környezet tárgyainak, jelenségeinek felfedezését, ismereteik gyarapítását elősegíteni.
- a természet- és környezetvédelmi ismeretek alapjainak átadásával a természet szeretetére, megóvására neveljük őket
- szabályok megismertetése, amelyek betartása segít abban, hogy védjék, óvják a természetet
- az évszakok változásainak és jellemzőinek megfigyelése mellett és egyre inkább helyett, a klímaváltozás hatásainak megfigyelése
- a nemzeti kultúra- és néphagyományhoz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítására törekszünk.
- a gyermekek szemléletében pozitív szokásokat, viselkedési normákat igyekszünk úgy kialakítani, hogy a környezetükben tapasztalható pusztító magatartást elítéljék, igényükké váljék a természet gondozása, védelme, megújulásának segítése.
- tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítunk, lehetőleg valódi környezetben.
- élősarokban végzett megfigyelésekkel, gyűjtésekkel tapasztalatszerzési lehetőségeket nyújtunk.
- a családi események, ünnepek kirándulások, együttes élményszerzések jelentőségét igyekszünk megéreztetni a családokkal.
- szerezzenek tapasztalatokat az időjárás és öltözködés összefüggéseiről
- gyakorolják a közlekedést, ismerjék meg az alapvető szabályokat és a lehetséges veszélyeket
- alakítjuk a néphagyományokhoz, a nemzeti kultúra értékeihez fűződő pozitív viszonyulásukat, identitásukat
- a multikulturális-interkulturális nevelés szellemében lehetőséget adunk más népek, nemzetek kultúrájának, hagyományainak megismerésére
- felismerjék, hogy környezetük szebbé, jobbá tételének tevékeny részesei is lehetnek.

Témáinkat a gyermekek mindennapi életéből, közvetlen környezetéből, illetve az őket érdeklő, foglalkoztató „problémákból” választjuk. Tudatosan igyekszünk több olyan játékeszközt is készíteni, bevezetni, amely hulladékból készül és a különböző készségek, képességek fejlesztését segíti, de a gyerekekkel együtt is barkácsolunk olyan eszközöket, játékokat, amelyek az ő gondolataik mentén saját ötleteléseikből születnek.

A tudatos iránymutatás mellett, a gyerekek érdeklődésére építve, a spontán helyzetekben is igyekszünk meglátni, elmagyarázni, beszélgetni a felmerülő környezetismereti tartalmakról.

A különböző környezetismereti tartalmak feldolgozása során figyelembe vesszük lakóhelyünk, környezetünk adottságait, sajátosságait. Szerencsés helyzetben vagyunk, mivel óvodánk olyan helyen fekszik, amelyhez közel található a Duna, a Margitsziget, tömegközlekedéssel könnyedén eljuthatunk múzeumokba, az Állatkertbe, Bábszínházba stb. Mindezeket igyekszünk kihasználni, olyan élményekhez, tapasztalatszerzési lehetőségekhez juttatva gyermekeinket, melyek segítik őket környezetünk alapos, sokoldalú, tapasztalatok útján történő megismerésére.

Igyekszünk minél több oldalról megközelíteni, minél több szempontból feldolgozni témáinkat (projekt pedagógia módszereivel), a fejlesztés más tartalmi eszközeivel, mint pl. vizuális nevelés, matematikai nevelés, mozgás, stb. kapcsolni (komplexitás), vagy a napi tevékenységeinkbe beépíteni (munka jellegű tevékenységek, öltözködés, tisztálkodás, stb.).

Környezetünk megismerése során, mindennapi tevékenységeink alkalmával elengedhetetlen a verbális kommunikáció, ezért célunk és egyben eszközünk is a gyermekek verbális fejlesztéséhez az aktív, tevékeny cselekedtetés, az érzékszervi és mozgásos tapasztalás. Kezdeményezéseinket tervszerűen, de ugyanakkor a gyermekek spontán érdeklődésére alapozva, játékosan valósítjuk meg, többnyire mikrocsoportos formában. Természetesen ezek nem behatároltak, adott pillanatban történő események, lehetőségek ezeket befolyásolhatják.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- a gyermekek tudják személyi adataikat, szüleik nevét, foglalkozását, testvéreik nevét, életkorát
- ismerik a család életét, a családtagok otthoni munkáját
- ismerik a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magtartási formák és szokások, amelyek a környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek
- gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, elsajátították az alapvető viselkedési szabályokat
- tudják csoportosítani az ismert közlekedési eszközöket
- ismerik a környezetükben lévő intézményeket (tűzoltóság, rendőrség, orvosi rendelő iskola, könyvtár, művelődési ház, zöldségüzlet, élelmiszerüzlet, piac stb.), tisztában vannak az itt dolgozó emberek munkájával
- felismerik és megnevezik a környezetükben észlelhető színeket, azok árnyalatait, fel tudják emlékeztetni is idézni azokat
- ismerik a természet változásait, felismerik az időjárás és az öltözködés közötti összefüggéseket
- ismerik az évszakok jellegzetességeit
- tudják a napok nevét, sorrendjét, ismerik a napszakokat
- tudnak különbséget tenni az élő és élettelen természet jelenségei, elemei között
- az általuk ismert állatokat életmódjuk, külső jeleik, lakóhelyük alapján tudják csoportosítani, ismerik a környezetükben élő állatokat és növényeket, azok gondozását és védelmét
- ismerik az emberi test felépítését, a testrészek nevét, funkcióját, törekednek testük tisztában tartására
- ismerik az orvos gyógyító munkáját
- ismernek a népi hagyományokat
- felismerik nemzeti zászlónkat
- a fenntarthatóság értékrendjének alapjait megismerték, elsajátították és az óvodai mindennapokban ezt alkalmazzák

A matematikai nevelés

Óvodánkban a matematikai nevelés a gyermek észlelésére, érzékelésére és megismerési vágyára épülve, komplex formában valósul meg.

Célunk:

- a gyermekeket érdekelje, és figyeljenek fel a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire
- az őket körülvevő világ mennyiségi, formai kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése,

- tapasztalása játékos formában, a gyermekek igényeihez, ötleteihez igazodva.
- érdeklődjenek a matematikai információk iránt
- a család által nyújtott matematikai ösztönzéseket időben kövesse a tudatosabb matematikai nevelés
- tevékenykedés közben megismerő képességek -érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémalátás, problémamegoldás– fejlesztése megvalósuljon
- a perzepciós, a motoros, a verbális és a szociális tevékenységek aktív átélésével a matematikai ismereteik bővüljenek, összefüggéseket meglássanak
- a logikus gondolkodás megalapozása.

A matematikai nevelés során alkalmazott módszerek

- utánzás, modellkövető minta
- gyakorlati problémafelvetés és feladatmegoldás
- gyermeki kérdésekre, válaszokra adott magyarázatok
- óvónő által kezdeményezett kérdésfelvetések
- spontán játékos tapasztalatszerzésre, az óvodapedagógus által irányított megfigyelésre épülő tapasztalatszerzés

Feladatok a matematikai nevelés során:

- a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése
- a matematikai szemlélet megalapozása
- az iskolakezdéshez szükséges tapasztalatok megszerettetése, részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása
- a gyakorlati életben való eligazodás segítése
- olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, amelyek felkeltik a gyermekek érdeklődését, és természetes helyzetben teszik lehetővé számukra a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését
- a komplex matematikai foglalkozás vagy a kötetlen kezdeményezés minden esetben támaszkodjon a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire
- a matematikai képességek fejlesztése is játékosan, játékba integráltan történik
- a matematikai tapasztalatok gyűjtése a természetes környezetben
- a matematikai tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- gondolataikat kifejezik tevékenységeikkel, és szóban is
- képesek csoportosan, párokban, egyénileg feladatmegoldásokra, együttműködésre
- képesek mennyiségek összehasonlítására különböző szempontok szerint
- képesek megfelelő szöveget alkotni mennyiségi viszonyokat ábrázoló képekről
- azonosítani tudnak síkbeli és térbeli alakzatokat, formákat
- képesek minta utáni másolásra
- tudnak tájékozódni a térben, ismerik a téri viszonyokat
- saját magukat képesek a térben elhelyezni, más irányhoz, tárgyhoz viszonyítani
- tudnak tájékozódni a síkban
- felismernek mennyiségi, alak, méretbeli, téri viszonyokat
- a cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett kialakul az elemi fogalmi gondolkodásuk

6. Integráció

Elutasítjuk a hátrányos megkülönböztetést bármilyen okból, így különösen a gyermek vagy hozzátartozói bőrszíne neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, nemzetiségi, etnikai vagy társadalmi származása, vagyoni és jövedelmi helyzete, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, születési vagy egyéb helyzete miatt. Társadalmi beilleszkedését segítjük a kiemelkedő tehetségestől a fejlesztésre szoruló gyermekekig. Természetesnek vesszük és értéként kezeljük a különböző, sokszínű kulturális hátteret, gondolkodásmódot, másságot.

Célunk

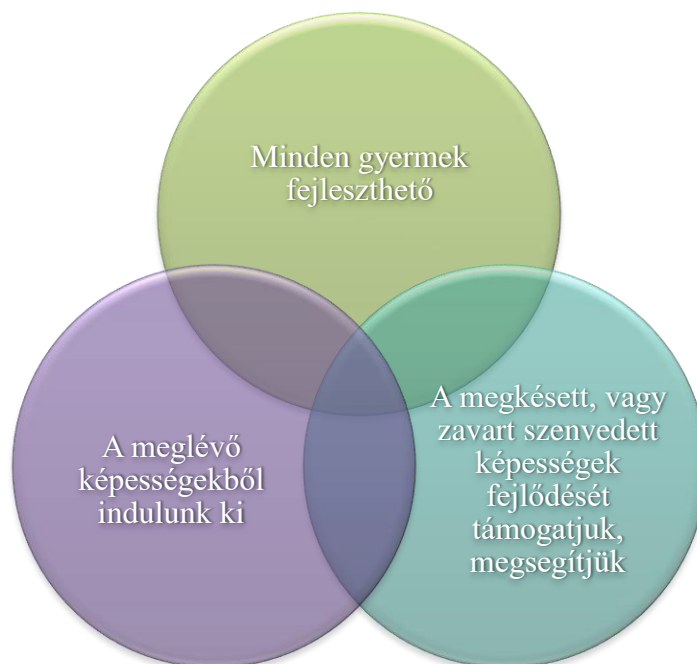
A harmonikus, nyugodt, biztonságot adó óvodai környezetben természetessé váljon a gyerekek között személyiségük, képességeik, adottságaik különbözősége.

Feladatunk:

Inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségekben, ezen belül különösen a tolerancia, türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készség alakítása.

Beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése, részképesség-zavarok

Szemléletünk szerint:

Ha a gyermekek, főként a nagycsoportos korúak, illetve további nevelési évre óvodában maradtak nem érik el korosztályuk fejlettségi szintjét, illetve az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szintet, pedagógiai, s ha szükséges pszichológiai vizsgálatot kérünk annak érdekében, hogy pontosan tudjuk, miben kell a gyermek segítségére lennünk az elkövetkezendő nevelési évben. Tudjuk honnan indulunk és hová szeretnénk eljutni a gyermek egyéni fejlesztésében. Ezek ismeretében részletes fejlesztési tervvel segítjük a gyermek egyéni, önmagához viszonyított fejlődését (szakmai segítők

támogatásával: fejlesztőpedagógus, Nevelési Tanácsadó Pedagógiai Szakszolgálat, utazó gyógypedagógus, logopédus, pszichológus).

Célunk

A gyermek állapotának megfelelő segítséget kapjon képességei, készségei kibontakoztatásához, személyiségének védelméhez, fejlesztéséhez.

Feladatunk

A gyermekek meglévő képességeiből kiindulva a részleges zavart szenvedett és/vagy késve jelentkezett képességek fejlődésének támogatása, az önállóságuk fejlesztése, az ehhez szükséges feltételek megteremtése.

Fejlesztőpedagógus feladatai

- az óvónők jelzése alapján a korrekciós fejlesztést igénylő gyermekek megfigyelése, képességeik felmérése (az ehhez szükséges szülői jóváhagyás beszerzése), a mérés értékelése
- egyéni fejlesztő programok kidolgozása - mozgásfejlesztés szervezése, koordinálása a csoportos óvodapedagógusokkal, pszichológussal, logopédussal
- az előző nevelési évben a fejlesztő foglalkozásokban részesült gyermekek ellenőrző felmérése, esetleges egyéb szakértői, fejlesztési javaslatok figyelembevételével szükség esetén egyéni fejlesztő programok kidolgozása, ennek további koordinálása
- a fejlesztés folyamatos koordinálása a csoportos óvodapedagógusokkal, pszichológussal, logopédussal
- a szülők rendszeres tájékoztatása a gyermekük fejlődéséről
- folyamatos kapcsolattartás a speciális szükségletű gyermekeket fejlesztő szakmai segítő intézményekkel, fejlesztőkkel (pl. Korai Fejlesztő).

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- örömmel, aktívan vesz részt a játékos foglalkozáson
- az érintett gyermekek részképességei pozitív irányban fejlődnek
- a speciális fejlesztés hatására megszűnik a részképesség-zavar.

Logopédus feladatai

Az intézményünkben a XIII. kerületi szakszolgálat által kirendelt logopédus dolgozik. Szeptemberben felméri a tanköteles korú gyermekeket, és az óvodába lépőket. Artikulációs zavar, illetve beszédkészség gyánúja esetén logopédiai ellátásban részesíti őket.

Pszichológus feladatai

Az óvodapszichológusi munka során a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben a szülői igények és bejelentkezések alapján:

- szülőkonzultációk tartása
- a gyermekek csoportban történő megfigyelése
- a pedagógusokkal való konzultáció, vagy mentálhigiéniai tanácsadás
- szülői értekezleteken, akár fogadó órákon való részvétel
- külső intézményekkel való kapcsolattartás
- esetenként a gyerekekkel történő egyéni foglalkozás, állapotfelmérés

Az Egyesített Óvoda pszichológusa a pedagógusok és szülők kérésére, csoportos és egyéni megfigyelésekkel, konzultációkkal segíti a gyermekek fejlődését.

Sajátos nevelési igényű gyermek

Sajátos nevelési igényű gyermek az, aki a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján:

- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók, vagy a viselkedésfejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd
- a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott [Kt. 121. § (29)].

A feltételek megteremtését követően abban az esetben nyer felvételt, ha az óvodai nevelésen belül, a többi gyermekkel együtt, integrált nevelési keretek között fejleszthető. Az integráció elve, hogy egy csoportba ne kerüljön azonos típusú sérüléssel rendelkező gyermekből egynél több, hiszen felerősítik egymást. Erről elsősorban az óvoda vezetője, a tagintézmény-igazgató, a gyermek leendő óvodapedagógusa közösen dönt, melynél figyelembe veszik a csoport jellegét, a sérültség fokát és az adott csoport összetételét. A gyermek érdekében az integráció csak szakfejlesztéssel együtt biztosítható óvodáinkban. Elengedhetetlen az együttműködés a gyermekek nevelésében közreműködő más személyekkel, természetesen elsősorban a szülőkkel.

A gyermekcsoportot a sajátos nevelési igényű gyermek fogadására fel kell készíteni, nem túl hangsúlyozva a másságát. Minden apró siker elismerése további pozitív változásra motiválja a gyereket. Az óvodapedagógusnak úgy kell segítenie a gyermek beilleszkedését a csoportba, hogy ne csorbítsa önállóságát, ugyanakkor a többi gyermeket a segítőkészségre nevelje.

Célunk

A sajátos nevelési igényű gyermekek beilleszkedésének, személyiségfejlődésének, esélyegyenlőségének előmozdítása.

Feladatok:

- a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatainak, a motoros képességek, a beszéd és nyelvi készségek fejlesztése
- az egyes területek a fogyatékoságnak megfelelő hangsúlyozása a fejlesztésben
- törekedni kell arra, hogy a nem, vagy kevésbé sérült funkciók tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek
- a gyerekeket egyéni terv szerinti fejlesztése, speciális szakember bevonásával
- speciális differenciáló módszerek, terápiák, technikák alkalmazása az integrált nevelésben
- az interszónális kapcsolatok, az énkép, az önismeret fejlesztése, új attitűdök kialakítása
- a verbális és nonverbális kommunikáció és a tanulási képességeket meghatározó struktúrák fejlesztése
- változatos módszerek alkalmazása az egyre pontosabb észlelés, figyelem, összpontosítás, gondolkodás és emlékezet fejlődéséhez
- a sajátos nevelési igénynek megfelelő környezet kialakítása, megfelelő tárgyi feltételek, segédeszközök biztosítása az adott intézményegységben
- az önálló tevékenykedéshez szükséges differenciált segítségadás
- a habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiák elemeinek beépítése az óvodai nevelőmunkába (gyógy pedagógus segítségével)
- az optimális nevelés érdekében a pedagógusok ismereteinek bővítése elsősorban a

gyógypedagógia területén

- a gyermekek speciális fejlesztése team munkában, több szakember részvételével, a gyerek igényének megfelelő időkeret, eszközök, módszerek alkalmazásával.

Gyógypedagógus feladatai

A sajátos nevelési igényű gyermekek személyiségének szerveződése különbözik ép társaiktól, emiatt kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igényelnek. A többi gyermekkel együtt, többségi intézményben történő óvodai nevelésük során a sajátos nevelési igény a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve a szakértői vélemény alapján kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárásokat tesz szükségessé.

Integráló intézmény lévén sajátos nevelési igényű gyermekeket is fogadunk. A fejlesztésüket utazó gyógypedagógus segíti.

Sérülés specifikus feladatok szakfejlesztéssel

Magatartászavaros gyermek

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott gyermek nevelésének prioritásai:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása, a kudarcűrő képesség növelése, önállóságra nevelés
- valamennyi tevékenységben mindig olyan feladattal kell megbízni a gyermeket, amelyet eredménnyel tud elvégezni, figyelemmel kell kísérni a tanulási, figyelmi és fegyelmi teherbíró képességét
- különösen fontos, hogy a szabályokat előre és közösen hozza létre a felnőtt és a gyerek, részese legyen a vele kapcsolatos döntéseknek, hiszen a szabályszegésnek következményei vannak (figyelemmegvonás, esetleg büntetés). Tisztában kell lenni
- (megismerésen alapulva) mi várható el tőle, a gyermek képességeinek megfelelően követeljen az óvodapedagógus
- a magatartászavaros gyermek feladattudata, ismeretszerzési motivációja gyenge, csak a spontán tevékenységből kiinduló fejlesztéssel, a tevékenységbe bekapcsolódva tud a pedagógus változásokat kezdeményezni

Mozgásban akadályozott gyermek

- a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon a számára elérhető tapasztalatok megszerzettetése, a megtanult mozgás alkalmaztatása,
- az óvodában biztosítanunk kell a gyermek állapotának megfelelően: az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgást és az ehhez szükséges eszközöket, az elsajátított mozgásminták rögzítését, alkalmaztatását végig a nap folyamán

Látássérült gyermek

- a közös játékban való részvétel segítése, a közösséghez való alkalmazkodás, a viselkedési formák megtanulása és gyakorlása
- az önkiszolgálás megtanítása, a tárgyak és helyük megismertetése, a rendszeretet, a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztán tartása
- a környezet vizuális megismertetése:
 - látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben
 - a nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság
 - térbeli tájékozódás a látás felhasználásával

- a finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése.
- a látás-mozgáskoordináció fejlesztése: finommozgások és nagymozgások esetében egyaránt

Hallássérült gyermek

- a kognitív funkciók és az érzelmi élet fejlesztése
- alapvető önkiszolgálási szokások elsajátítása
- az aktív nyelvhasználat építése

Ennek keretében szükséges fejleszteni a beszédértést, szókinccset, szájról olvasási készséget, érthető kiejtésre nevelést.

Enyhe értelmi fogyatékos gyermek

Cselekvésbe ágyazott gondolkodást figyelembe vevő képességfejlesztés:

- az alapmozgások kialakítása, fejlesztése
- a minimális kontaktus, kooperációs készség, a nonverbális és verbális kommunikáció fejlesztése
- a beszédindítás, a beszédmegértés fejlesztése, az aktív szókinccs bővítése
- az alapvető önkiszolgálási szokások kialakítása
- az adekvát játékhasználat elsajátítása, a kognitív funkciók fejlesztése
- a rendszeresség, a gesztussal kísért, egyszerű verbális utasítás, a sokszori ismétlés alkalmazása

Akadályozott beszédfejlődésű gyermek

- az anyanyelvi nevelés
- a mozgás fejlesztése
- a kommunikáció
- a koordinációs készség fejlesztése
- speciális terápiák alkalmazása (diszlexia-prevenció, grafomotoros fejlesztés stb.)

Autista gyermek

- kommunikációs, szociális és kognitív habilitációs terápia
- a meglévő töredék készségek használata, az egyéni motiváció megteremtése, a speciálisan a gyermek szükségleteihez alkalmazkodó módszerek alkalmazása
- az autisztikus gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges

Az integrált óvodai nevelés előnyei

A sajátos nevelési igényű gyerekek számára

- az együtt tevékenykedés, a kölcsönös kommunikáció, a mindennapi együttes szituációkban természetesen tanulják a társak magatartás mintáit, szokásait
- a gyermekközösség erősíti a sajátos nevelési igényű gyerekek önbizalmát, a többi gyereket követve, jobban fejlődik önállóságuk
- fejlődésükre ösztönző a többi gyerek eredményeinek tapasztalása
- a közösségben reálisabban tudják bemérni sajátosságaikat, jobban fejlődik önismeretük
- megtapasztalják, hogy ők is sok mindenben képesek ugyanarra, mint társaik
- a többi gyerek megismerésével tapasztalatot szereznek, hogy mindenkinek vannak gyenge pontjai
- a közösségben megtanulják elfogadni és elfogadtatni a másáigukat

- a másokkal való együttműködésnek többféle technikáját tanulják meg
- kedvező a gyerekek számára, hogy a szocializáció abban a természetes közegben zajlik, amelyben későbbi élete során is élni fog

A többi gyermek számára

- a sajátos nevelési igényű gyerekekkel együtt nevelt gyerekek megtanulják elfogadni az egyéni különbségeket
- megismerik a másságot, tapasztalják, hogy mindenkinek vannak erősségei és gyengéi
- megtanulnak odafigyelni másokra, megtanulják a másikat tiszteletben tartó segítség formáit, technikáit
- érzékenyebbé, kifinomultabbá válik kommunikációjuk

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- képességeik önmagukhoz viszonyítottan fejlődtek
- az adottságukhoz viszonyított legmagasabb önállóságra, együttműködésre képesek
- akaraterejük, önállóságra törekvésük fejlődött
- egészséges énképük, önbizalmuk megalapozódott
- kommunikációs technikájuk, együttműködési készségük fejlődött
- képesek a közösségbe való beilleszkedésre
- a fejlettebb területeken képességeik tovább fejlődtek
- hiányos képességeik kezelésére speciális technikák és eszközök használatát megismerték
- a közösségben minden gyerek alkalmazkodó készsége, toleranciája, empátiája fejlődött az együttnevelés során.

Nemzeti, etnikai kisebbségi feladatok

Célunk

A nemzeti, etnikai kisebbségekhez tartozó gyermekek kisebbségi önazonosságának megőrzésének, ápolásának, erősítésének, átörökítésének elősegítése.

Feladatok a roma kisebbséghez tartozó gyerekek nevelésében:

- a jellegzetes hagyományok, szokások felkutatása, ápolása, a kisebbségi identitástudat kialakítása, fejlesztése
- az egészséges életmódra nevelés szokásainak kialakítása, a szociális hátrányból eredő hiányok kompenzálása. A higiénia, a táplálkozási szokások, a pihenés, edzés, mentálhigiénét biztosító szemlélet megalapozása
- egyéni élmények átélésével az érzelmi élet gazdagítása, a kezdeti gátlások feloldása,
- az óvodai tevékenységformák tartalmában a kisebbség irodalmi, zenei, szellemi és tárgyi kultúra értékeinek felhasználása
- az értelmi képességek területén mutatkozó esetleges eltérések kiegyenlítése, az iskolai élethez szükséges személyiségjegyek és részképességek fejlesztése
- az esetleges veszélyeztetettség miatt kiemelt feladat az együttműködés szorgalmazása a szűkebb és tágabb környezettel (család, kisebbségi önkormányzatok, iskolák, egészségügyi intézmények, Gyermekjóléti Központ, Gyámhivatal).
- A gyermekek sajátos kultúrájából és családi életviteléből adódó másságra tekintettel a személyiség fejlesztése differenciált módszerekkel vezet eredményhez. A tudástartalmakhoz való hozzájutás esélyét minden kisgyermek számára biztosítjuk. Ugyanakkor esélyeik javítása érdekében sajátos szükségleteik kielégítésére törekszünk (pl. a magyar nyelvi nevelés fontossága).

Fontosnak tartjuk a korai prevenciót az egészséges életmód, az érzelmi, az értelmi nevelés, a szocializáció területén, együttműködve a családi és társadalmi környezettel a hátrányok csökkentése érdekében.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- rendszeresen járnak óvodába
- önazonosságukat megőrzik, kisebbségi kultúrájuk értékeire büszkék
- ismerik, gyakorolják az egészséges életmód szokásait
- betartják a közösségi szabályokat, akarati személyiségjegyeik életkoruknak és adottságaiknak megfelelően fejlett.

Multikulturális (interkulturális) nevelés

A más országból bevándorló, vagy itt tartózkodó családok gyermekei óvodai nevelésének alapelveiben az integrált nevelés szemléletét, céljait és feladatait érvényesítjük.

Célunk

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei részére az önazonosság megőrzésének, ápolásának, erősítésének biztosítása, társadalmi integrációjuk elősegítése.

Feladatok

- felkészülés a gyermek fogadására
- a család hosszútávú céljainak feltérképezése
- a magyar nyelv elsajátíttatása
- hazánk értékeihez való pozitív kötődés kialakítása
- nyitott és megértő viselkedés tanúsítása a más anyanyelvűek és kultúrák iránt
- folyamatos kapcsolattartás a családdal

Tiszteletben tartjuk saját nyelvüket, ugyanakkor a gyermekekkel való közös játék és az óvoda más tevékenységformái közben elsajátítják a magyar nyelvet. A felnőttek beszédmintája és a differenciálás, az egyéni képességek fejlesztése ezen a területen is hangsúlyos. Az együttes tevékenységek során arra törekszünk, hogy oldott, feszültségmentes környezetben növeljük a gyermekek beszédbátorságát, nyelvi és nonverbális kifejezőképességüket.

Differenciálással, egyéni képességfejlesztéssel fejlesztjük a csoportközi kapcsolatokat.

Természetesnek vesszük és értékékként kezeljük a másságot, a sokszínű, sokféle kulturális háttérű szükségleteket, igényeket és gondolkodásmódokat.

Népmesékkel, versekkel, énekekkel és hagyományainkkal, a saját élményű tapasztalatszerzéssel pozitív érzelmeink keresztül hatunk.

A gyermekek számára az óvoda dolgozóinak viselkedésmintái az eltérő kultúrák természetes jelenlétének elfogadását eredményezik. A magyar gyermekek saját identitásuk, nyelvük, kultúrájuk megőrzése mellett nyitottá válnak mások befogadására, elfogadására és az együttélés formáinak megélésére. A nevelés folyamán a más anyanyelvű gyermek szülőhazájának hagyományainak, énekeinek, meséinek beillesztése a tevékenységekbe oly módon, amelyeket a többségi gyermekek is megértenek. Arra törekszünk, hogy a más népek szokásai színesítsék a magyar szokásokat és hagyományokat.

A befogadás és beilleszkedés tekintetében kitüntetett szerepet kap a szülői házzal való pozitív kapcsolattartás, együttműködés. Elsősorban a család igényeinek és szükségleteinek megismerésére törekszünk, ugyanakkor segítséget kell nyújtanunk abban, hogy ők is megismerjék és értsék nevelési törekvéseinket. Együttműködésünk – a gyermek szükségleteinek megfelelően – természetes módon kiterjed a családsegítő, a gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatásokra, a szakmai szervezetekre.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- a gyermek szívesen jár óvodába
- a magyar nyelvet megérti és tömondatokat képes magyarul kimondani
- saját gyökereit, kultúráját megtartva ismeri és érzelmileg kötődik hazánk értékeihez
- szívesen játszik társaival, és a többségi csoporttársak is keresik a társaságát
- a gyermekek pozitív érzelmekkel, természetesnek élik meg más népek kultúráját.

Tehetséggondozás

Célunk

A tehetségígéretes gyermekek egyéni szükségleteinek megismerése, képességeik kibontakoztatása.

Feladatok

- a tehetség (valamely kiemelkedő adottság, képesség) legkorábbi felismerése
- az egyéni aktuális fejlettséghez igazított fejlesztés biztosítása, speciális szükségletek kielégítése
- tevékenységek szervezése a gyermekek saját aktivitására támaszkodóan
- az intellektus, a kreatív önkifejezést támogatása, a szocializáció, az önismeret elősegítése
- a fejlesztéshez szükséges speciális eszközrendszer biztosítása
- a szülő segítése gyermeke nevelésében.

Tehetségígéretnek azt a gyermeket tekintjük, aki átlag feletti általános képességekkel rendelkezik egy adott területen érdeklődése fokozott és viszonylag kevés segítséggel gyorsan tud fejlődni. A tehetség a legkritikább esetben tud önmagától utat törni, ehhez az kell, hogy a szülő, a pedagógus felismerje ezt, megadja a képességei kibontakoztatásához szükséges többletsegítséget. A tehetség három legfontosabb összetevője: képességek, kreativitás, motiváció. Érzelmi biztonságban, ingergazdag környezetben a szabad játék és a korai tanulás feltételeit biztosítjuk, emellett az érdeklődésüknek megfelelő speciális területeken való elmélyüléshez is biztosítjuk a feltételeket. A tehetséggondozás óvodánkban több módon megvalósul; csoporton belül saját pedagógussal, és csoporton kívül tehetségműhelyekben és játékműhelyekben. A családdal együttműködve különös gondot fordítunk arra, hogy szocializációjukat segítsük, hiszen a társak, a környezet elismerése elősegítik a tehetség kibontakozását.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Célunkat akkor érjük el, ha

- kiemelkedő képessége fejlődik
- önismerete pozitív
- társai elismerik
- társas kapcsolataiban kiegyensúlyozott.

Célkitűzésünk a tehetséggondozásban:

- felismerni a tehetség jeleit, a tehetség csírákkal rendelkező gyerekeknél.
- ezekre összpontosítva, az óvodai nevelés keretein belül, lehetőségeinkhez mértén maximálisan támogatni további fejlődésüket. Délutáni foglalkozásokon is lehetőséget adunk erre a különböző tehetségműhelyekben.
- az óvodán kívüli speciális fejlődési lehetőségek felkutatása, ezek felkínálása a szülőknek a gyermek további fejlődése érdekében.
- a szülőkkel együttműködve a gyermek képességeinek kibontakoztatása, kreativitásának és személyiségének összehangolt fejlesztése, azon tulajdonságainak erősítése, melyek a

későbbiekben segítenek tehetsége kibontakoztatásában.

Fő feladatunk megismertetni a gyerekekkel új, nem mindennapi módszereket, beilleszteni munkájukba a környezettudatos, „zöld” szemléletet.

Céljaink elérése érdekében:

- nyitott, támogató attitűdöt sugárzunk, melyben biztosítjuk érdeklődésünket a gyermek képességei iránt.
- gazdag tevékenység bázist biztosítunk, amelyekben sokszínű és sokféle cselekvési lehetőséget kínálunk fel, hogy képességeit a lehető legtöbb területen kipróbálhassa a tehetség jeleit mutató gyermek.
- a változatos, színes és személyre szabott tevékenységekkel felkeltjük és fenntartjuk a lelkesedését.
- a különféle lehetőségek biztosításával igyekszünk fenntartani a gyermek aktivitását.
- sok dicsérettel, reális értékeléssel segítünk önbizalmának, énképének megfelelő alakulásához.
- figyelembe vesszük, hogy a tehetség legtöbbször egyenetlenül oszlik meg, és más képesség területeken lemaradást is mutathat a tehetség jeleivel rendelkező gyermek.
- támogatjuk kreativitásuk, fantáziájuk és látásviláguk kibontakozását
- megfelelő eszközöket, feltételeket és nem utolsósorban pozitív, örömteli hangulatot biztosítunk számukra

7. Gyermekvédelemi feladatok

Az óvodai gyermekvédelem célja

A prevenció, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a gyerekek hátrányos helyzetének csökkentése, a gyermekek jogainak és érdekeinek minél szélesebb körű érvényesítése.

Az óvodákban minden pedagógus a differenciálpedagógia eszközeivel működik közre a gyermekek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében, a gyermek családban történő nevelkedésének segítésében. Minden esetben a gyermek mindenek felett álló érdekét vesszük figyelembe. Személyes kapcsolatot alakítunk ki azokkal a szülőkkel, akik segítséget kérnek, és kellő körültekintéssel, tapintattal azokkal a családokkal is, akik bár nem kérnek támogatást, mégis rászorulnak.

Minden óvodapedagógus egyben saját csoportja elsőszámú gyermekvédelmi felelőse, ezért közös feladatunk:

- a mindenkori érvényben lévő gyermekvédelmi törvény ismerete
- saját gyermekcsoportban a veszélyeztetettség felismerése, az okok feltárása, nyilvántartásba vétel
- a veszélyeztetési okok változásának figyelemmel kísérése
- az óvodapedagógus segítő közreműködése (segélyezésre javaslat, az ehhez szükséges környezettanulmányok elkészítése, térítéscsökkentésre javaslattevél, szociális ügyek intézésének segítése)
- családgondozás, a családokban bekövetkező minden változás azonnali leereagálása, szükséges segítségnyújtás, illetve megoldások közös keresése szülői igény szerint
- a tagintézmény-igazgatójának és a gyermekvédelmi felelősnek tájékoztatása a gyermekeket veszélyeztető körülményekről
- feltárni mindazon körülményeket, amelyek a gyermekek fejlődését hátrányosan

befolyásolják

- sajátos eszközeinkkel, a nyugalom, a bizalom, a szeretet légkörével ellensúlyozni a gyermekek kiszolgáltatottságát, az egyes gyermekek bárminemű hátrányait.

Hátrányos helyzetű gyermekek azok, akiknek alapvető szükségleteinek kielégítési lehetőségei korlátozottak. Családja, szűkebb társadalmi környezete az átlaghoz képest negatív eltérést mutat, elsősorban szociális és kulturális téren. Mindez azonban még nem veszélyezteti egészséges személyiségfejlődését, de az optimális fejlődési lehetőség akadályozott.

Kialakulásához vezető tényezők: alacsony jövedelmi, fogyasztási szint, rossz lakás körülmények, a szülő alacsony iskolázottsági, műveltségi szintje. Következménye lehet a gyermek esélyegyenlőtlensége.

Veszélyeztetett gyermekek azok, akik testi, lelki, erkölcsi és értelmi fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja, ami a személyiségfejlődésben torzulást idézhet elő. A gyermek egészséges személyiségfejlődése akadályozott. A veszélyeztetettség a személyiségfejlődésnek csupán a fenyegetettségét minősíti.

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- nevelési hiányosságok, elhanyagoló nevelés
- antiszociális környezet
- rossz lakásviszonyok
- egészségügyi okok
- rossz anyagi helyzet
- megromlott családi kapcsolat
- a családban a devianciák halmozott előfordulása.

Következmény lehet a gyermek egészséges személyiségfejlődésének sérülése, deviáns magatartásformák kialakulása.

Az óvodai jelzéssel köteles élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Gyermekjóléti Központnál, illetve kötelessége hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más veszélyeztető ok fennállása, illetve a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelemben dolgozó személyek, szervek, intézmények és hatóságok kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. A jelzőrendszer tagjai ezen kötelezettségüket írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – kell, hogy teljesítsék. A Gyermekjóléti Központ a tett intézkedésről tájékoztatni köteles a jelzéstevőt.

Jelzési kötelezettség:

Tagintézmény-igazgató feladatai

- óvodai szinten összefogja a gyermekvédelmi munkát
- dönt és határozatot hoz az étkezési kedvezményekről az érvényes önkormányzati rendeletnek megfelelően
- a kapott jelzéseket, információkat ellenőrzi
- gyermekvédelmi ügyekben segíti a csoportban dolgozó óvodapedagógusokat
- kapcsolatot tart a gyermekvédelemmel foglalkozó intézményekkel
- gyermek veszélyeztetettsége esetén azonnal intézkedik
- hatósági eljárást kezdeményez a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztetető magatartása esetén
- a megtett intézkedésekről tájékoztatja az Egyesített Óvoda igazgatóját

A gyermekvédelmi felelős kapcsolatot tart fenn

- a HÍD Családsegítő Központtal családi krízishelyzet esetén
- Gyermekjóléti Központtal veszélyeztetettség, anyagi támogatás szükségessége esetén
- Nevelési Tanácsadóval a magatartási, viselkedési, átlagtól lényegesen eltérő fejlődésű gyermekek esetében
- gyermekorvossal és védőnővel gyermekek testi fejlődésének lényeges eltérése, bántalmazás nyomainak azonosítása érdekében

Óvodapedagógusok feladatai

- minden év elején felméri a csoportba járó gyermekek, családi és szociális helyzetét
- probléma esetén jelez a gyermekvédelmi felelősnek és a tagintézmény-igazgatónak
- javaslatot tehet étkezési kedvezményre
- családlátogatást végez szükség szerint
- a törvényes adatközlést biztosítja intézkedés esetén
- veszélyeztetett vagy hátrányos gyermekkel differenciált bánásmódot alkalmaz.

Minden óvodapedagógust és alkalmazottat **TITOKTARTÁSI kötelezettség** terhel a gyermekkel és családjával kapcsolatban a mindenkori törvényi szabályok szerint. Ez minden olyan tényre, adatra, információra vonatkozik, amelyről hivatásának ellátása során szerez tudomást.

Munkánk eredményes, ha

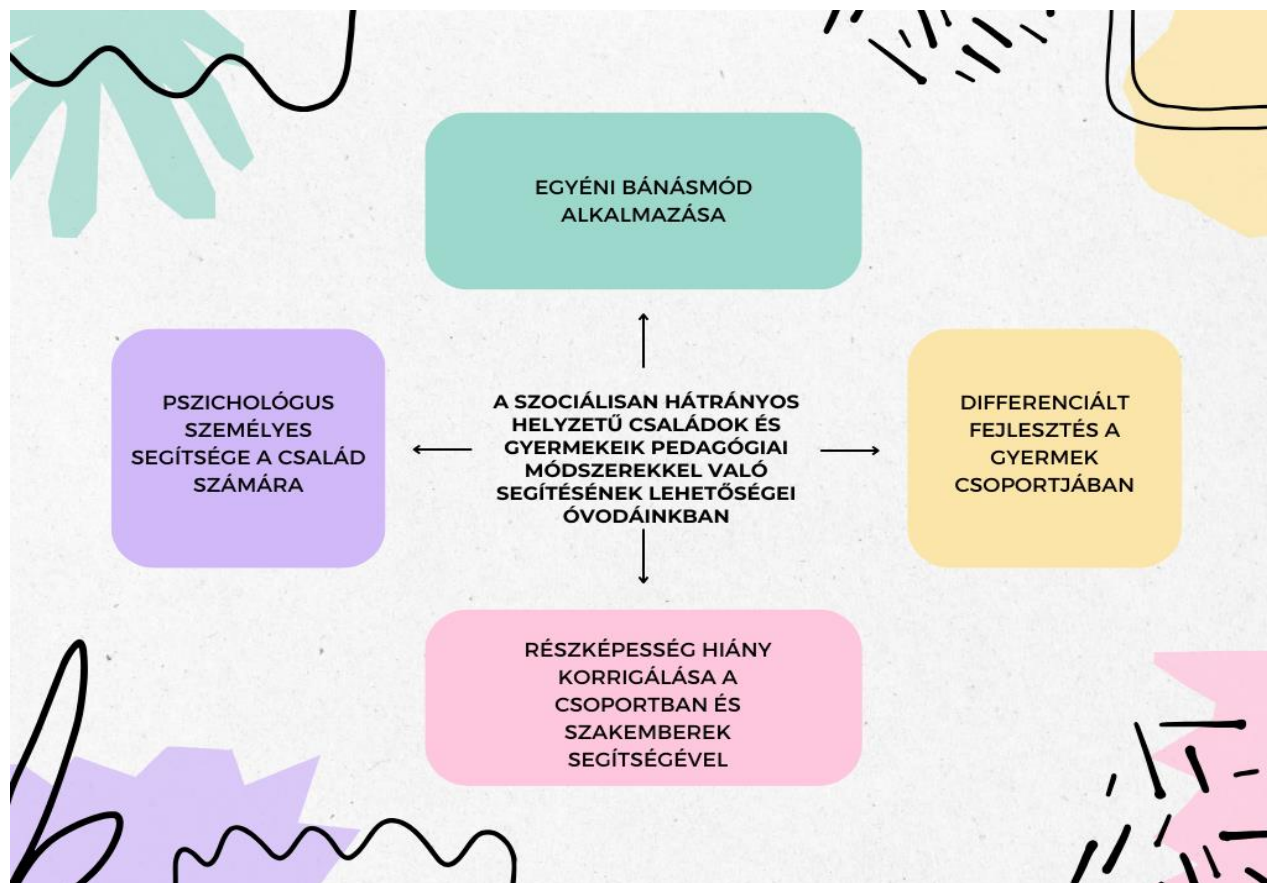
- a prevenció során meg tudjuk akadályozni a veszélyeztettség kialakulását
- egyedi probléma esetén segíteni tudunk
- a hátrányos helyzetben lévő családokkal jól működünk együtt
- differenciált bánásmóddal kompenzálni tudjuk a gyermek hátrányait (humánus, megértés, támaszkodás, szeretet)
- a gyermekvédelemmel foglalkozó szakemberek segítségével szükség esetén a gyermeket biztonságba, megnyugtató környezetbe helyezhetjük
- a rászoruló családok bizalommal fordulnak az óvodához problémáik megoldásához való segítségadásért.

Nevelésünkben alapvető követelmény a **gyermeki jogok védelme**.

A gyermekek joga, hogy személyiség jogait, különösen személyiségének szabad

kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési, családi élethez és magánélethez való jogát az óvoda tiszteletben tartsa. A gyermek jogai közé soroljuk a saját véleménynyilvánítást is. A kisgyermeket megilleti a társadalom által nyújtott védelem és a segítségre vonatkozó jog is.

A szociálisan hátrányos helyzetű családok és gyermekeik pedagógiai módszerekkel való segítésének lehetőségei óvodáinkban:

Gyermekvédelmi munkánk során mindannyian ügyelünk arra, hogy a rászoruló gyermekek és szüleik ne érezzék ezt a segítségnyújtást pozitív diszkriminációnak.

8. Az óvodába lépés, iskolába lépés feltételei

Az óvodai felvételt a mindenkori törvényi szabályozásnak, és a XIII. ker. Önkormányzat közoktatásra vonatkozó határozatainak megfelelően végezzük. Amennyiben a gyermek érettsége lényegesen eltér az átlagostól, speciális szakszolgálat igénybevételével döntünk a felvételről.

Óvodaérett az a gyermek, aki már rendelkezik „én” tudattal, el tud tölteni néhány órát a szülei nélkül is, bizonyos fokú önállósulási törekvés jellemzi, igényli a gyermekközösséget, képes másoktól elfogadni az ételt.

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét, különleges esetekben 8 éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az

állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik.

A tanköteles korú gyermekek iskolára való felkészítésének elvei, módjai

Ahhoz, hogy hatékony legyen a felkészítés, ismernünk kell a gyermekek fejlettségi szintjét, erősségeiket, ezért minden gyermeket már 4 éves kortól felmérünk és nyomon követjük fejlődésüket. Esetlegesen egyéni fejlesztési tervet készítünk az elmaradt területek fejlesztésére.

Azoknak a gyermekeknek, akik tehetségesek valamely területen, lehetőséget biztosítunk ennek kibontakoztatására, valamint tehetséggondozásban vehetnek részt. Így fokozatosan, differenciáltan, tudatosan a mindennapokba beépítve, játékos formában történhet meg az iskolára való felkészítés.

Feladataink

- fokozatosság, rendszeresség, játékoság elvének betartása, illetve az aktivitás fokozásának elérése
- mentális fejlesztés: aktív mozgásos relaxációs gyakorlatok, mozgás- és tartásutánzó gyakorlatok
- a következő részképességekre kiemelt figyelmet fordítunk: emlékezet, logikus gondolkodás, figyelem, tempó és ritmusérzék, érzelmvilág fejlettsége, képzelet
- finommotoros képességek fejlesztéséhez: labdajátékok, gyöngyfűzés, festés, tépés, csipegetés stb. □ számfogalom alapozása/mélyítése: halmazok elemszámának összehasonlítása, mennyiségek összemérése, térbeli tájékozódás
- a megszerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, bővítése, matematikai szemléletmód alapozása
- gyermekek bevonása a munka jellegű tevékenységekbe (naposi munka, teremrendezések, kisebb gyermekek segítése)
- egyéni mérésekkel összehangolt képességfejlesztés; egyéni és mikro csoportos fejlesztések biztosítása
- gyermekek kíváncsiságának, tudásvágyának kielégítése változatos tevékenységekkel, eszközökkel
- helyes ceruzafogás, szem- kéz koordináció fejlesztése kézműves foglalkozásokkal
- anyanyelvi fejlesztés mesék hallgatásával, versek tanulásával, anyanyelvi játékokkal, drámajátékkal és dramatizálással
- finommotoros képességek fejlesztése, erősítése (gyurmázás, papírhajtogatás, betűátírás)
- szabálytudat és kudarc-tűrő képesség erősítése társasjátékokkal
- nagymozgás fejlesztése (kúszás-mászás, lábujjon-sarkon-talpélen való járás)
- egyensúlyérzék fejlesztése (vonalon járás, mérlegállás)
- irányok megnevezésének mélyítése (játék közben, utánzó játékok)
- alak-háttér elkülönítése (alakzatok egymáson)

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek

- hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz
- megváltoznak testarányai
- megkezdődik a fogváltás
- teste arányosan fejlett, teherbíró
- mozgása összerendezettebb, harmonikusabb

- erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika
- mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek

- az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre
- a tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek
- érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)
- képes az önkéntelen emlékezeti bevésésre és felidézésre, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- képes a tanulás alapját képező szándékos figyelemre, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

A kognitív értelemben egészségesen fejlődő gyermek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni
- minden szófajt használ; különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot
- tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek)
- végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat;
- ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait
- ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét
- felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit
- ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek
- elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A 3 éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A neurológiai és egyéb hátránnyal küzdő sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett korrekció mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

A különleges gondozásra jogosult gyermekek iskolaérettségi kritériuma tükrözi a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

9. Pedagógiai dokumentáció

Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi nevelési program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg

A pedagógiai dokumentáció célja, hogy megjelenítse a helyi program elv-, cél-, és feladatrendszerét, meghagyva az óvodapedagógusok maximális választási szabadságát a módszerek és az eszközök alkalmazásában.

Az Egyesített Óvoda pedagógiai dokumentációja

Az óvodai nevelés országos alapprogramja (Alapprogram)

Az Egyesített Óvoda Helyi Nevelési Programja

Az Egyesített Óvoda Minőségirányítási Programja

Az Egyesített Óvoda éves pedagógiai-működési terve, mely a tagóvodák éves pedagógiai-működési tervét is tartalmazza.

Csoportnapló, a gyermekcsoportok nevelési-fejlesztési programja tartalmazza:

- gyermekcsoport összetételére, létszámára, a csoport működésére vonatkozó adatokat
- a gyermekcsoport szokás-szabályrendszerét, eseménytervet (szervezési feladatok), időkeret: 1-3 hónap
- globális tevékenységi tervet (nevelési, tanulási terv), időkerete: 1/2-1 év
- ciklusra vonatkozó tanulási terv, melyben jelöljük a differenciált képességfejlesztést, a megvalósításhoz tervezett tevékenységeket, az eszközöket és a szervezeti keretet, a megvalósítás tapasztalatait
- közösségre vonatkozó pedagógiai feljegyzések folyamatos rögzítését
- a megvalósítás értékelését, időkerete: 1/2 év.

Egyéni fejlődés nyomon követésének dokumentuma tartalmazza:

- a gyermek adatait, a gyermekről szóló rövid, szülő által írt jellemzést
- az óvónők tapasztalatait az adott gyermek fejlődéséről
- fejlődési napló vezetését az Egyesített Óvoda MIP-ban szabályozott mérés, ill. a törvényben szabályozottak szerint
- a fejlesztés érdekében tett lépések rögzítését (egyéni fejlesztési terv, speciális, fejlesztő szakemberek igénybevétele: logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus stb.).

Pedagógiai- szakmai munka tervezése

A pedagógiai dokumentáció célja, hogy megjelenítse a pedagógiai program elv-, cél-, és feladatrendszerét, biztosítva a tagóvodai sajátosságok – útmutatójuk szerinti – érvényesülését, ezen belül az óvodapedagógusok választási szabadságát a módszerek és az eszközök alkalmazásában. Az óvodai csoportok életének megtervezése különböző szükségletekből (gyermeki, pedagógusi) kiinduló folyamatterv, melyek nyomon követhetők a csoportnaplóknak.

Az Egyesített Óvoda papír, illetve elektronikus úton előállított dokumentációja megfelel a hatályos jogszabályoknak, a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendeletben foglalt tartalmi előírásoknak.

Az Egyesített Óvoda tagintézményeiben használt papír alapú és elektronikus csoportnapló tartalmazza:

- a gyermek anamnéziséét,
- az adott csoport működésére vonatkozó adatokat,
- a gyermekcsoport szokás-szabályrendszerét,
- kiemelt nevelési célokat, feladatokat az előző évi áprilisi mérési eredmények alapján,
- az éves ciklusra vonatkozó tanulási tervet, melyben jelöljük a differenciált képességfejlesztést, a megvalósításhoz tervezett tevékenységeket, az eszközöket és a szervezeti keretet, a megvalósítás tapasztalatait,
- a környezettudatos szemlélet formálását,
- a gyermekvédelmi adatokat,
- a pedagógiai munka és a pedagógiai dokumentációk vezetői ellenőrzéseit,
- a gyermekek fejlődését nyomon követő méréseket, azok eredményeit egyéni és csoportszinten,
- a nyári élet megszervezését (nyári nevelési terv, nyári napirend, nyári óvó-védő előírások, nyári tematikus tervek).

A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja

A pedagógiai mérések célja, hogy pontos információkhoz jussunk a mérésben részt vevő gyerekek képességeiről, tudásáról, segítve ezzel a szakmai munka tervezését, és a hatékony fejlesztést. A fejlesztésben kulcsszerepe van az objektív pedagógiai értékelésnek. Az óvodás gyermek fejlődéséről a szülőket a mérést követően fogadó óra keretében szóban és írásban is tájékoztatjuk. A tájékoztatás megvalósulását a szülő és a résztvevő pedagógusok aláírásukkal hitelesítik.

A pedagógusok az óvodás gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követik, megfigyelik, fejlesztik különböző képességeiket. Méréseiket írásban rögzítik egy évben kétszer, és a mérési eredmények alapján határozzák meg a fejlesztési feladatokat, egyénre szabottan. A jól funkcionáló területek meghatározása lehetővé teszi, hogy a fejlesztő tevékenység során ezekre a területekre építve valósuljon meg a fejlesztés.

A gyermeki fejlődést nyomon követő dokumentációk tartalma az elektronikus csoportnaplóban:

- a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének mutatóit,
- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, a differenciált nevelés irányát, az elért eredményt egyéni fejlesztési terv formájában,
- a gyermek anamnéziséét,
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait, a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
- a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.

Az értékelés fontos eszköze a személyiségfejlesztésnek és a közösség formálásnak, ezért ennek során fontos feladat a pozitívumok erősítése, és reális önértékelés kialakítása, az önbizalom fejlesztése.

Az óvodai mérésekkel lehetővé válik egyrészt a gyermekek rész-képesség gyengességének, zavarának korai felismerése, másrészt a mérések lehetővé teszik, az átlag fölötti képességű, tehetséges gyermekek felfedezését és fejlesztését.

Az Egyesített Óvodában a gyermekek fejlődésének mutatói - az Egyesített Óvoda által kidolgozott mérőrendszer alapján az elektronikus csoportnaplóban kerülnek rögzítésre. A méréshez egyéni és csoport szintű értékelés készül. Az egyéni szinten mért adatokból áll össze a csoport értékelése.

A mérési rendszer 5 fő területen, szociális, érzelmi érettség, értelmi fejlettség, mozgásfejlettség, beszédfejlettség, és egészséges életmód területeken és ezen belül 29 alterületen vizsgálja a gyermekek fejlettségét.

Az óvodapedagógusnak lehetősége van külön kiemelni a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket, valamint megjegyzést, feladatokat írni az adott mérési eredményekhez.

10. Érvényességi rendelkezés

Az óvodai Pedagógiai Program érvényességi ideje:

a nevelőtestület határozata alapján **2021. szeptember 1-jétől visszavonásig** szól.

Az óvodai Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

- hálózatbővítés, leépítés
- törvényi változás
- szervezeti átalakítás
- egyéb érdekegyeztető fórum módosító javaslata
- a program bevalását figyelemmel kísérő ellenőrzést, értékelést követő módosítási javaslat esetén.

A programmódosítás előterjesztésének előírásai:

- írásbeli előterjesztés az Egyesített Óvoda vezetőjének
- írásbeli előterjesztés a nevelőtestületnek
- szóbeli nevelőtestületi előterjesztés, véleménykérés, döntés az elfogadásáról.

A program módosításával kapcsolatos nevelőtestületi értekezletet abban az esetben hívunk össze, ha a nevelőtestületi érdekegyeztető fórum, valamint a szülők közösségét képviselő fórum előterjesztésében a módosítást a tagok legalább 50% + 1 fő kéri.

Nyilvánosság biztosítása:

A Pedagógiai Program dokumentumot az Egyesített Óvoda ügyviteli és iratkezelési szabályzata szerint kezeljük és a Közérdekű adatok megismerésére irányuló szabályzat szerint biztosítjuk a nyilvános hozzáférését.

A tagóvodákban a dokumentum hozzáférhető - helyben olvasásra minden alkalmazott és érdeklődő számára - a vezetői szobában elhelyezett példány, és a gyermek csoportokban elhelyezett példányok formájában.